

ek

hanem ha-
t pénzün-
ek Löbie
öt

február 5. (Az Uj Kelet...
egírta az Uj Kelet...
ár ellen folytatott...
szkihágás címér...
róttak ki. Amikor...
ktor megjelent a...
és ellenőrzés meg...
blé László, a gyár...
a szeszinspektort...
yvet vettek fel é...
eni erőszak címén...
írsággal sujtották.

a az ügyet a nagy...
szeszkihágás cí...
lejes bírságot el...
hatóságelleni erő...
megítélte a 100.000

k a kolozs-
a zenemű-
vezetőjét

uar 5. (Az Uj Ke-
A kolozsvári rend-
lött őrizetbe vette
öt, a Columbia ko-
etetőjét. Török ellen
központja tett sik-
vádi feljelentést.
n végzett rovanoso-
bejelentette, hogy
an, amelyet előleg-
Ebből a kétszáz-
keny összeget tud

ttjai megkezdtek a
atálták, hogy Török
jel nem tud elszá-
kben és árukészlet-
mutatkozik. Ennek
pont nem látott ga-
összeget Török meg-
tést tett ellene és
tbevétele pénteken

üzletében fixfizeté-
2.000 lej havi fize-
zetéséből nem tu-
zletbe befolyt jöve-
nyulnia. A Colum-
árva marad, míg a
t le nem küld.

ek a tanu-
a temesvári
z perben

d koronatanuját

február 5. (Az
) A temesvári fe-
tegnap fejeződtek
tatásai. Legutóljára
ann Bélát és Kun
ki. Dán Arthur
kijelentette, hogy
érzi magát. Kun
hogy ő a szeszgyár
n nem vett részt.
okot finanszírozta.
ltették a vádlottak

atása után elsőnek
koronatanuját hall
órán keresztül val-
gyvédek kérdészaha-
vallomásokat tett.

ta fel Cizmarescu
Unió szállítóvállá-
szeszre. Utána az
zgotóját, Maticsek
ti, majd a tárgya-
lták. Itélet egy hét

Taxa postala
plattite in numerar
No. 224.716-929.

Szerkesztőség
és kiadóhiva-
tal: Ciuj-Ko-
lozsvár, Stra-
da Baron L. Pop (volt Brassai u.) 10.
Telefon: 9-77. Előfizetési árak: Ha-
vonta 110, negyedévre 320, félévre
600, egészévre 1200 lej. Külföldre:
havonta 1, negyedévre 3, félévre 6,
egészévre 10 dollár, vagy egyen-
értékű valuta. Hirdetes-
szerint: Az „UJ KELET”
bánsági zsidóság...
Cikkeink után...
rás megjelölés...
sát csak...
engedély meg

Bermentetlen
leveleket nem
fogadunk el.
Kéziratok meg-
őrzésére és visszaküldésére nem vál-
lalkozunk. Főszerkesztő Dr. Marton
Ernö. Felelős szerkesztő Jambor
Ferenc. Bukaresti szerkesztő: Hát-
szegi Ernő, Str. Sf. Constantin Nr. 31

Ára 5 lej

Vasárnap, 1932 febr. 7

5692. ÉV
SEBAT 30.

XV. ÉVF.
31. SZÁM

szabad a vásár

Tíz év óta harcol az ország közvélemé-
nye a baksis ellen, a korrupció ellen. Tíz
év alatt egyetlen kormány sem mutatott
komoly igyekezetet arra, hogy kiirtsa a
panamákat.

De legalább minden párt és minden
kormány felemelte szavát a korrupció
ellen.

Most már ezt sem teszi.

Sőt.
A szenátusban tegnap egy liberális hon-
atya két órán keresztül beszélt az erdélyi
tisztviselők visszaéléseiről, amelyek
nyomán milliók, százmilliók usznak el az
állam vagyonából.

Argetoianu egyetlen mondatban vála-
szolt. Röviden, de annál brutálisabban:
— Nem kérhetek tőlük becsületet, amíg
nem fizetem őket pontosan!

Ez a legújabb államezre. A tisztvisel-
ők nem kapják rendesen fizetésüket. De
tisztességet sem kérnek tőlük.
Szabad a vásár.
Istenem, hová jutottunk!

Arany helyett porcellán!

Kétszázötven évvel ezelőtt, 1682 feb-
ruár 4-én Schleich német városkában szü-
letett Johann Friedrich Böttger, a por-
cellán feltalálója, aki nemcsak találmá-
nyáról lett híressé, hanem életének külö-
nös, érdekes körülményeiről. Fiatal éveiben
Berlinben dolgozott a Zorn-féle gyógy-
szertárban, ahol alchimiaiával és arany-
szalmával foglalkozott és állítólag sikere-
s kísérletei révén nemcsak a sokat be-
szeltek róla a városban. Amikor az udvar
is érdeklődött munkája iránt, Böttger
megszökött Schönebergbe, majd Witten-
bergbe, ahol tudvalevőleg a porosz kirá-
ly és a szász választófejedelem gyalo-
boroltak felségjogokat. Minthogy mind a
két államfő biztosra vette, hogy Böttger
aranyat fog előállítani, ami az állam ház-
tartása szempontjából már akkor is első-
rendűen fontos volt, Agoston választó-
fejedelem éjnek idején Böttgert lefogatta
és katonai fedezettel Drezdába szállít-
tatta. Tízennegy álló esztendőig volt a
szász állam foglya. Nem verték ugyan
béklyóba, sőt ellenkezőleg arannyal, ki-
tűntetésekkel halmozták el és pompásan
szolgáltatták. Csak őrizték nagyon és
egyik várból a másikba szállították erős
őrizettel. Akkor neves tudósok is meg-
voltak győződve arról, hogy aranyat szin-
tétikus uton elő lehet állítani. Fogságá-
nak hatodik esztendeje után, amikor még
mindig nem került elő arany a lombikok-
ból, a választófejedelem türelme kifogyott
és a jól ellátott fogolytól megköve-
lette, hogy most aztán produkáljon is
aranyat. Az akasztófa réme fenyegetett.
Böttger tehát összeszedte tudását és föl-
találta — a porcellánt. Kinában és Ja-
pánban ugyan már ismerték ezt az anya-
got, de Európában fel kellett találni — a
felkészítés elhárítása miatt. A porcellán
anyagból először vázák készültek az udvar
szalmára, majd edények, közhasznú cik-
kek.

Kétszázötven esztendeje, hogy megszü-
letett a porcellán feltalálója, aki har-
minchárom éves korában arany helyett
adta Európának ezt a kincset. Csak most,
az arany megrendülése idejében tudjuk
mellőlen értékelni ezt a közhasznú talá-
lmányt.

Ki tudja, hol állanánk ma, ha az ara-
nyat valóban elő tudta volna állítani a
Johann Friedrich Böttger! Ha a bankók fede-
zete nem arany lett volna, hanem akár
olyanféle hasznos cikk, mint a porcellán.

Pax Gallica

A Pax Romana, a Pax Britannica után
a világ egy új világbéké-konceptiónak ör-
vendezhet. A Pax Gallicának. Annak a
béké-konceptiónak, melyet tegnap terjesz-
tett a leszerelési konferencia színe elé
Tardieu francia hadügyminiszter, a fran-
cia katonai reakció legötudatosabb kép-
viselője. Az eredet tehát meglehetősen
gyanus. Az az nem is gyanus: teljesen
felreérthetetlen. Épöly félreérthetetlen,
mint annak idején a Pax Romana és mint

Az összes ellenzéki pártok tiltakoznak a konverzió új formája ellen

„Vagy infláció, vagy az összes adósságok általános csökkentése oldja meg a válságot” — írja a Dreptatea. Koncentrikus támadások pergőtüze indult a konverzió ellen

Bucuresti-Bukarest, február 6. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A konvertálási törvényjavaslat körül javában folyik a politikai harc. Argetoianu pénzügyminiszter legutóbbi expozéja, amelyben kijelentette, hogy a végleges megszövegezésnél gondot fognak fordítani a tőke hathatós védelmére is, nem elégti ki sem a liberális pártot, sem a nemzeti parasztpártot. Mind a két párt úgy látja, hogy a konverzió jelenleg tervezett alakjában tönkretenné az ország hitelét. Az Adeverul szerint ez a bizonytalanság az egész országban nagy nyugtalanságot idézett elő. Az üzlektörekedők mondhatni teljesen stagnálnak. Erdélyben mozgalom indult meg a régi megalapozott pénzintézetek megmentése érdekében. A lap ennek ellenére sem hiszi azt, amit néhány politikai exponens jósolgat, hogy

a konvertálási javaslattal kapcsolatban a parlament feloszlata és új választások kiírása következnek be, mivel ezt az ország jelenlegi helyzetében teljesen lehetetlennek látja. Két utat lát lehetségesnek az Adeverul: vagy központi adósságok rendezésére és egyúttal a tőke biztosítására is, vagy pedig a mezőgazdasági adósságok végrehajtásának felfüggesztéséről szóló törvényt február 15-e után is érvényben kell tartani, míg a kielégítő formulát meg nem találják.

Hétfőn szövegezik meg a javaslatot

A javaslat végleges szövegét készítő háromtagú bizottság egyébként szombaton nem tartotta meg tervezett ülését, hanem azt hétéfőre halasztotta, amikor a parlament elé terjesztendő szöveg véglegesen elkészül. Természetes, hogy az egész közvélemény, politikai körök és a gazdasági élet egyaránt a legnagyobb érdeklődéssel várja, hogy a különböző felfogásokat és érdekeket hogyan próbálja meg összeegyeztetni a bizottság. A Viitorul, a liberálisok hivatalos

amilyen az angol imperializmus virágzása idején a Pax Britannica volt.

Mit jelentett az antik világ Pax Romanája a gyakorlatban? Azt jelentette, hogy Róma légionáriusai kirabolják és megszállották meghódított és lefegyverzett tartományokat, „békét” teremtettek a békétlenek között azzal, hogy fegyverrel beléjük fojtatták a szót. A Pax Britannica békéje is ugyanilyen bázisokon épült fel. A hatalmas Indiát leigázták, kifosztották, népét hallatlan nyomorúságba taszították az angol imperializmus urai, ezzel szemben biztosították a hindu nép számára a modern civilizáció összes áldásait: a bér-munkát, a közigazgatást és a szabad vallásgyakorlatot. Egész az utóbbi időkig Indiában ideális „béke” is honolt, mint ahogyan az angol-bur háború után a bur nép is fogycsorgatva vette tudomásul, hogy elérkezett számára a nagyszerű béke korszaka.

A Pax Gallica a népek békéjéért való odaadó rajongásában még sokkal meszebbmenő áldozatokat akar hozni. Az a csekélység, hogy az áldozatokat kizárólag a többi népeknek kellene meghozniok, igazán keveset von le a „konkrét leszerelési javaslat” nagyvonulásától. Merthogy nagyvonalu, az bizonyos. Nem kevesebbet akar, mint azt, hogy Franciaország, már mint a Tardieu és Laval Franciországa legyen annak a békének egyetlen felügyelője, melyet a saját képeére akar megteremteni. Ez a béke természetesen a status-quo békéje lenne. Annak a status-quo-nak békéje, mely a nyomorban és embertelen

lapja megállapítja, hogy a kormány a konvertálás előkészítésének huzásával-halasztásával a legnagyobb nyugtalanságot provokálja és nagy aggodalmakat és izgalmakat idéz fel. A legutóbbi formulák rögtönzés jellegűek s a legsúlyosabb következményeket vonhatják maguk után. Azokat az alapelveket, amelyekhez annakidején a liberális párt is hozzájárult, teljesen megváltoztatták.

— Hivatalos fejetlenség napjait éljük —

írja a lap — és ez az állapot nem tarthat tovább anélkül, hogy ne veszélyeztetné komolyan az állam érdekeit.

„Vagy infláció, vagy az összes adósságok csökkentése”

A Dreptatea, a nemzeti parasztpárt hivatalos lapja azt írja, hogy a gazdasági helyzetből való kibontakozás csak két módon oldható meg.

Vagy inflációval, — ami azonban semmiképpen se kívánatos, — vagy pedig az összes és nemcsak a mezőgazdasági adósságok általános csökkentésével.

ami könnyebben volna véghezvihető. A lap nagyon élesen támadja a kormány konverziós javaslatát és Argetoianut. Az államkaszában alig van pénz — mondja — és bár maga Argetoianu sem hisz abban, hogy az új kötvények kibocsátása sikerül, mégis kiszélesíti a javaslat kereteit. A cikk így fejeződik be: elég volt a fejetlenségéből, a hozzánemértésből és a könnyelműségéből.

— Elesen bírálják az angol lapok az általános behozatali vámtarifajavaslatot. Londonból jelentik: A Daily Herald és a liberális lapok élesen kritizálják a törvényhozás elé beterjesztett általános behozatali vámtarifajavaslatot.

szenvédekben vergődő többi népeknek a nyomor és szenvedés további status-quo-ját biztosítja, a lefegyverzeteknek a további lefegyverzettséget, az igazságtalansággal sujtottaknak a további igazságtalanságot, a végsőkig kizsorozottaknak és kétségbeesésbe hajszoltaknak a további kizsorozottságot és kétségbeesést. És mindezt a Népszövetség égisze alatt, mely mint eddig, ezután is a francia szupremácia és hatalmi egyensúly fellegvára maradna. Legfeljebb annyi változna, hogy a legfőbb francia hadvezetőség ezután nem Párizsban, hanem Genfben székelne.

Zseniális leszerelési tervet, azt meg kell adni. Kár, hogy annyira kilátszik belőle a lóláb, nevezetesen az a törekvés, hogy a káposzta, vagyis Európa mostani nyomora továbbra is megmaradjon, viszont a francia militarizmus is jóllakjon, sőt mi több: minden más országok nyílt és titkos militarizmusa is francia vezénylet és a francia érdekek szolgálatába szegődjék.

A koncepció valóban eredeti. Azaz nem is eredeti. Nem más, mint a Pax Romana korszerű alkalmazása. A nyers elnyomásnak és a kíméletlen sovíniszta önzésnek — a világbeke báránybőrbe való bujtatása.

A baj csak az, hogy a többi népeknek is van eszüik. És ez az értelem már is hangosan tiltakozik a Pax Gallica üd-vei ellen. Anglia is, Amerika is. Minél fogva aligha lesz belőle — szomorú valóság.

VILÁG TÜKRE

Kínai, mandzsu és japán zsidók

A közkeleti háboru forrataga ezideig sértetlenül hagyta a kínai zsidó lakosságot. A zsidók köréből eddig még nem szedett emberáldozatot a japánok szakadatlan ostroma, noha a sanghai zsidók közül igen sokan léptek be az önkéntes csapatokba, amelyek a város rendfenntartására alakultak.

Kevesen tudják talán, hogy Sanghainban nagyszámu és népes zsidó lakosság él, amelynek tömegei nagyrészt Indiából, Szíriából, Angliából és a nyugateurópai országokból, valamint Oroszországból kerültek ki.

Azt azonban még kevesebben tudják, hogy a két egymással hadban álló országban, Japánban és Kinában, már a legrégebbi idők óta laknak zsidók. Európa egyik nevezetes muzeumban találunk egy kéziratot, amely kétezer évvel ezelőtt íródott kínai nyelven és amely többek között a biblia alakjairól szól és így: Noét, Ábrahámot, Józsefet és Mózeszt említi fel. 1617-ben egy misszionárius tesz említést a kínai zsidókról. A lángtengerben álló Sanghaitól 500 kilométerre fekvő Kai-Fang-Pu-ban van egy zsinagóga, amelyet még 1183-ban építettek az ottani zsidók majd később restauráltak. A kínai zsidók szerint a jeruzsálemi szentély mintájára épült ez a zsinagóga. A falakon mindenütt héber és kínai nyelvű feliratok. A város lakói közül pedig ma is sokan beszélnek héberül. Ismerik a tefilint és a taliszt. A circumcisiot a fiugyermekek nem nyolc nap után, harminc nappal később hajtják végre.

Kai-Fang-Puba a zsidók kétezer esztendővel ezelőtt vándoroltak be és egyenesen a császártól kaptak engedélyt zsinagógájuk építésére. A zsidók kínai elnevezése: Jul-tak vagy Go-Go. Maguk a zsidók: Pan-Klun-Kiam szóval nevezik magukat. A legnagyobb zsidó hitközség Kantonban van, ahol mintegy huszezer zsidó lakik. Nagyrésztük kisiparos és földmivelő. Roppant érdekes építésű zsinagógájuk van. A templom három vízben álló hájon épült és mielőtt belépnének, a zsidók megfürödnek a folyóban. Ugy télen, mint nyáron.

A kínai zsidók politikai helyzetét illetőleg teljes egyenjogúságot élveznek a kínaiakkal. A zsidók jelentős vezetőszerepet játszanak az ország kezéletében és sokan közülük magas funkciókat töltenek be. Generalisok, admirálisok, magasrangú állami hivatalnokok, sőt mandarinok is kerülnek ki soraikból.

1900-ban egy társaság alakult Sanghainban a zsidók felszabadítására, helyzetüknek tanulmányozására, valamint annak érdekében, hogy kapcsolatot építsenek ki az összes kínai zsidók között. Időről-időre ma is támogatásban részesítik a különböző helységeken lakó kínai zsidókat. Sanghainban egyébként két angol nyelvű zsidó hetilap jelenik meg: „The Israel Messenger” és „The Jewish Communal Recorder”.

Amikor Sir John Duncan, az angol védőcsapatok parancsnoka, aki az 1927 évi angol-kínai harcokban vett részt és egy évig a sanghai angol csapat élén maradt, — visszatért Londonba, levelet intézett a „The Israel Messenger” szerkesztőségéhez, amelyben köszönetét fejezte azért a támogatásért, amelyben a sanghaini zsidók részesítették a rend helyreállításában.

Charbinban is, amely most a japán...

kinai harcok középpontjában áll, ugyan csak igen népes zsidó közösség él. A tizenkilencedik és a huszadik században telepedtek le itt a zsidók. A világháború után pedig, az oroszországi zsidó menekültek gyarapították a charbini zsidók számát és ezáltal Charbin lett a kínai zsidók egyik legjelentősebb centruma. A későbbi években a Charbinba került zsidók egyrésze Mandzsúria más helységeiben ültette fel otthonát. Mandzsúriában ezidőszakra mintegy 16.000 zsidó él, ezek közül 13.000 Charbinban.

Japánban, a „felkelő nap“ országában is elég szépszámu zsidó lakosság él.

A japán Yamato vidékén két régi falu van. Az egyik neve: Gosen, a másiké: Menase.

Egy régi legenda arról szól, hogy a III. században néhány száz fős törzs vándorolt be Japánba. A törzs tagjai selyemszövésssel foglalkoztak. 471-ben már 19.000 lelket számolt a törzs. Templomuk: „Dávid sátra“ nevet viselte. A templom kapuja előtt egy oroszlan és egy rinocerosz áll. A japánok „Buddha kutyáinak“ nevezik.

A nép ajkán ma is él a legenda, hogy a törzs megalapítója egy gyermek, akit a vizen uszó kosárban találtak meg.

Usumasa városában van egy másik évezredes régi kut, amelyre „Izrael“ neve van bevésve. Van egy falu, amelynek neve: „Kando a mori“ ami annyit jelent, hogy átkelni a folyón. Ez emlékeztet a bibliai peszach-ünnepre.

Jokohamaba különösen a világháború alatt vándorolt be sok zsidó. Ezek hitközséget is alapítottak és zsinagógát építettek maguknak. Nagasahiban az orosz-japán háború alatt alapítottak hitközséget a lengyel és litván zsidók.

Ezzel szemben igen gyakori Japánban a zsidó-japán vegyesházasság. Politikai helyzetükről szólva, ugyancsak jól megy a soruk, japánul beszélnek a legtöbben, foglalkozásukra pedig tulajdonképpen szabók és cipészek a zsidók. Ők készítik egyedül az európai öltözöket és ennek révén igen sokan közülük jó módra tettek szert.

Nagasahiban nemrég eladásra került egy ősrégi zsinagóga. Az eladási árból 40 százalékot a Keren Kajemethre és a Keren Hajjeszódra fordítottak.

A japán zsidók tehát fentartják a közösséget a világ zsidósággal és talán európai testvéreiknél is inkább érzik népi kötelességüket az épülő zsidó Palesztinával szemben.

Primăria Municipiului Cluj.
Nr. 1951—1932.

Publicatiune

Pentru anul 1932 nefăcându-se recensământ nou, se invită toti contribuabili ca până la data de 15 Februarie 1932 să anunte la Perceptia Municipiului, (str. Cogălniceanu Nr. 4.) etaj I. schimbările intervenite în cursul anului 1931 cu privire la obiectele supuse la taxa comunale.

Reclamațiunile ulterioare nu se vor lua în considerare.

Cluj, la 2 Februarie 1932.

Primăria Municipiului Cluj.

MEGNYILT

UJ MODERN
Tükör és
Üvegcsiszolda!!!

„Schwarz“ C. Vic. 4.

Olcsó árak! Pontos kiszolgálás! Ugyanott tanácsok felvételnek.

Máramarost még az adó is huzza...

Adott a pénzügyminiszter patenta fixát, de nincs benne köszönet

100, 140 és 200 százalékkal emeli a patenta fixa a máramarosi kereskedők adóját és a pénzügyi hatóságoknak meg van kötve a kezük

Sighet-Máramarossziget, február 6. (Az Uj Kelet tudósítójától). Alig néhány napja, hogy megkezdődtek az adókövetések (helyesebben: a kategóriabeosztások) s máris megindították országsszerte a sérelmek lavináját. Éles kifakadások hangzanak el a patenta fixa ellen és akcióba kezdenek a patenta fixa hatályon kívül való helyezése érdekében.

A törvény hátrányai különös módon sújtják a máramarosi adófizetőket, akiknek a patenta fixa révén való 100—200 százalékos adóemelés az utolsó kegyelem-döfést adja meg. Ez teszi érthetővé azt a példátlan felháborodást és elkeseredést, melyet a patenta fixa gyakorlati alkalmazása Máramarosban kiváltott.

Az osztályozó bizottság egy-aldalu jogai

A máramarosmegyei osztályozó bizottság összeült, hogy megkezdje munkáját. A bizottságban a pénzügyminiszteret Coman György pénzügyigazgató, a Kereskedelmi és Iparkamarát Pollák Ferenc képviselik, míg az elnöki tisztet Grad Demeter törvényszéki bíró tölti be.

A bizottság összeült és már első nap megállapította, hogy hatásköre nincsen s szerepe pontosan az, ami egy számológépé. A törvény 76. szakasza intézkedik ugyan arról, hogy az osztályozó bizottság mérlegelje az adófizető jelenlegi helyzetét, a végrehajtási utasítás úgy értelmezi azonban ezt, hogy csak abban az esetben mérlegelhet a bizottság, ha emeléstől lehet szó. A bizottság jogai így egyoldalúak. S ha figyelembe vesszük, hogy a patenta fixa bevezetése 100—200 százalékos adóemelést jelent, megértjük, milyen igazságtalanságot rejt magában ez a végrehajtási utasítás.

Patenta fixa a gyakorlatban

Nem lesz érdektelen megtudni, hogy a patenta fixa, melyet nemes intenciók hoztak létre, hogy vezgatoról kimérljék meg az adófizetőt és gondtól és baksistól és modortalan tisztviselőktől és a jó ég tudná megmondani még mitől — hogyan is néz ki ez a patenta fixa a gyakorlatban.

Illusztráljuk például:
X adóalapja 1931-ben 4000 lej volt. Állampolgári kötelessége, amit készpénzben kellett lerónia a következő: 10 százalék állami adó, 6 százalék adicónális adó (város, megye, iparkamara, stb. között lesz megosztva), 4 százalék utadó, ami összegben 400, 240 és 160 lej jelent, vagyis összesen 800 lej.

Most, hogy a patenta fixát alkalmazták, X, ki 1929 és 1930-ban 6000 lejes adóalap után lett megadóztatva, az utolsó három év középarányosát kimutatva (ez 5333 lej mutat) a második kategóriába esik és fizet a patenta fixa révén: 1200 lej állami adót, 720 lej adicónális adót (a középarányos megtízszerezve és annak az összegnek a 60 százaléka) 420 lej utadót (a középarányos megtízszerezve és annak 35 százaléka), fizet tehát összesen 2340 lej, vagyis 1932. évre szóló adója az 1931. évi adóához viszonyítva cca 200 százalékos emelést jelent.

Enyhébb eset: 100 százalékos emelés

De vegyünk egy másik esetet. Ahol az utolsó három év adóalapja nem változott és a középarányos is ugyanazt a számot mutatja.

X adóalapja az utolsó három évben mindig egyformán 6000 lej volt. Fizetett akkor évente 10 százalék állami adót (600 lej), 6 százalék adicónális adót (360 lej), 4 százalék utadót (240 lej) vagyis összesen 1200 lej.

Ma X a patenta fixa második kategóriájába esik és fizet az előbbi esetben kimutatott számítás szerint összesen 2340 lej, ami adójának cca 100 százalékos emelését jelenti.

Aki megfizeti a konjunktura árát...

Variáljunk még egy esetet és nézzük meg, mit szól a patenta fixa csodagépje azokhoz a kereskedőkhöz, akik 1929 és 1930-ban még vegetáltak és ezért az adó-

alapjuk magasabb volt, viszont az elmúlt 1931-es esztendőben a válság következtében a belátásos fiskus redukálta adóalapjukat.

X fizetett 1929-ben 20.000 lejes adóalap után. 1930-ban 16.000 lej után, míg 1931-ben 10.000 lejre redukálták adóalapját. A 10.000 lejes adóalap után (három adóemelés, 10, 6 és 4 százalékra osztva) fizetett összesen 2000 lej.

A patenta fixa révén X középarányosa 15.333 lej mutat, ezért ő beesik a harmadik kategóriába és a három adóemelésben (állami, adicónális és utadó) fizet 4485 lej.

A patenta fixa révén tavalyi adója, melyet olyan keservesen izzadtott ki, 140 százalékkal lett emelve.

Tönkrementés nem kifogás...

Az osztályozó bizottságnak tehát semmi dolga nincsen. Csak összedjék az utolsó három esztendő adóalapját s keresik, hogy a végösszegben hányszor van meg a három. Egyszerű számtani művelet, amihez csak tudni kell az összeadást és az osztást. S ezt nevezik a bizottság mérlegelési jogának.

Még az is hozzátartozik a bizottsági jogokhoz, hogy emelhetik az adóalapot. Ha belátják, hogy valakinek a közép-

arányosa kicsi s a mostani vagyoni helyzete többet bír el, akkor egy magasabb kategóriába oszthatják be. Ez is a bizottság joga.

Csak ahhoz nincs joga, hogy alacsonyabb kategóriába osszon be valakit. Semmilyen körülmények között. Még akkor sem, ha tönkrement. Ha bíróság mondta ki, hogy fizetése képtelen. A tönkrementés nem kifogás. S utolsó párnáját fogja elvinni 1932-ben a végrehajtó azért, mert 1929-ben még birt keresni és birt adót fizetni.

A pénzügyi hatóságok tehetetlenek — végrehajtási utasítás köti a kezüket

A máramarosi osztályozó bizottság látta, hogy a patenta fixa alkalmazása Máramarosban katasztrofális következményekkel járna. A lakosság 72 százaléka emeli az adóját és azt az új emelést, tudják, nem bírja ki.

A napokban Máramarosszigeten járt Tosa pénzügyi vezérfelügyelő, aki előtte mejelent a Sfatul egy küldöttsége Pollák Ferencel az élén és elöadták a megye lakosságának sérelmeit.

Tosa vezérfelügyelő megnyugtatta őket, hogy ő a legnagyobb jóindulattal kezeli a dolgot. De a pénzügyi közegeknek meg van kötve a kezük.

Igéretet tett azonban arra nézve, hogy a szigeti kereskedők által benyújtott memorandumot betérjeszti a minisztériumba és a maga részéről is ajánlani fogja a patenta fixa hatályon kívül való helyezését, mint egy olyan törvényt, melynek gyakorlati alkalmazása katasztrofális következményeket vonna maga után.

Máramarosban pedig remegve és elkeseredetten várják:

— Vajjon hogy fog dönteni Argetoianu pénzügyminiszter.

Schön Dező

Amerika jogot formál arra, hogy ellenőrizze Anglia Palesztina-politikáját

A Newyork Times érdekes vezércikke a French jelentésről

Newyork, február 6. A Newyork Times rendkívül érdekes vezércikket közöl egyik legutóbbi számában dr. Seren Andrewtól, az ismert és nagy tekintélynek örvendő amerikai politikustól, aki egyben egyik legalaposabb szakértője a mandátumkérdéseknek. Az American Palestine Committee megalakulásával és a French-jelentésről elterjedt híreket kapcsolatosan többek között a következő figyelemre méltó kijelentéseket teszi:

— Amikor hozzájárulásunkat megadtuk az Angliának adott Palesztina-mandátumhoz, fenntartottuk magunknak azt a jogot, hogy a mandátum végrehajtásának

módjáról is megtehesük észrevételeinket. Amerika eme politikája még határozottabb és erőteljesebb formát öltött az American Palestine Committee megalakulásával, amelyet hivatalosan maga Hoover elnök, Curtis alelnök és Stone főbíró magukáé tettek. Az Egyesült Államok tehát immár másodikban szövezték le azon politikájukat, amely a cionista célok és törekvések előmozdítására vezetnek. Az Egyesült Államok ragaszkodnak ennek a végrehajtásához. Eppen ezért a jelenleg aktuális palesztinai földprobléma felfokozott figyelmet igényel ezekből a szempontokból.

A Columbia őrizetbe vett fiókvezetőjét átadták az ügyészségnek

A bukaresti központ nem hajlandó visszavonni a bűnvádi feljelentést

Cluj-Kolozsvár, február 6. (Az Uj Kelet tud.) A Columbia kolozsvári fiókjánál történt őrizetbevétel Kolozsváron nagy feltűnést keltett, mert Török Andor, az üzlet vezetőjét mindenki korrekt és becsületes embernek ismerte. A Columbia üzlet vezetése évek óta áll Török Andor irányítása alatt és Török jelentékeny jövedelmet is hozott a vállalatból. Török fixfizetése 12 ezer lej volt, felesége, aki alkalmazottja volt a cégnek, ötezer lej kapott havonta, azonkívül a bruttójövedelem 2 százalékában is részesedett. Hatásköre így nem terjedt túl az üzlet adminisztrálásán és szigorú elszámolási viszonyban állt a bukaresti központtal. A Columbia üzletének házbérét és az alkalmazottak fizetését a központ térítette meg.

Török Andor úgy látszik túlméretezett életet élt és ennek lehetett a következménye, hogy a bukaresti központ, Török családjának minden intervenciójára sem volt hajlandó a bűnvádi feljelentést visszavonni. Török az éjszakát a rendőrségen töltötte, ahol Draghiciu igazgató előtt részletes vallomást tett. Török állhatatosan megmarad ama állítása mellett, hogy csak 200.000 lej hiánya van.

Szombaton délelőtt a bukaresti igaz-

gatóság részéről Kolozsvárra küldött vállalati főtisztviselő nem vonták vissza a feljelentést és így a déli órákban Törököt át kísérték az ügyészségre. Itt a vádlottat dr. Biriescu ügyész vette át, aki elrendelte előzetes letartóztatását. Törököt hétfőn adják át a vizsgálóbíróknak.

Mérnöki műszer,

fénymásoló, pauspapír, pausvászon nagy raktár Lepageál Cluj. Kérjen árjegyzéket.

Tűzifaszükségletét a termelőtől közvetlen szerezzé be!

ARAB:

Aprított prima hasáb 60 lei pro 100 kg. Aprított la. hántottfa 68 lei pro 100 kg. Ól fa 900 lei ól 1200 lei-ig ölenként minőség szerint

Bármely mennyiséget házhoz szállítok. Győződjön meg személyesen a pontos mérlegelésről és a jó minőségről.

Telepek: Str. Londrei (Hosszu u.) 25. Str. Georgehe Enescu (Gyufagyár u.) 3.

„Unio“ telep.

CZIMENT GÉZA

fatermelő. — Telefon 50.

„Soha sen

Bucuresti-Bukarest Kelet tudósítójától.) radó a hálófülke z a jégvirágos ablak restből jön. Audienc nál, órákat adott a rescu marsallnak. A igyekszik, ahol öve készül megünnepelni ág... Hátrasimítja a háját. A kemény ak szinte kegyetlenség arcvonások mintha mélyenülő, jellegze mekből hiába próbá valaki a kéréshetét. Egy fél emberöltő vitték Gogát az i parnasszusára. Más kat lát és a politikú szeretetről és béké lant...

Lassan, vontatott gétés. Arra kérem öven év mérlegét. Ötveniannak, a

Ötvenév mér

— Az elnyoma aimból eredt egész ségem és természet tika akció. Az el lasztó sullyal néh tünk: lassu, fokoza vények árnyékában jára emlékeztetett agyán fekvő hős ő azt látja, hogy nem kinek, hogy mindig a szekérnek. Érezt szét egy egész n hogy értékesíthető kor fellángolt a tü éreztem, hogy a vé alakulásoknak meg hittem a nemzetisé ben. Népem bioló zunkcióra voltam t betöltöttem. Ötven

„Tulságosan

— Ez a gondok tem arzenáljából, a megnagyobbodot mez való közremű tolerancia érzése bennem; tulságosa szabadságot, sem Az emberiséget ma lehetne jellemezni betegház“. A se zünk, olyan nag hogy kölcsönösen kelkileg mindene magam minden g sülfeleteste purifica — En senkit gemnek — legfeljé s ezt is magányú

A ko anyag jára

Emlékeket, ren fel a háboru kitő időkből.

Attérünk a mu nemrégiben járt sorsa felől érdek

— Európa hely A kontinens rá erkölcsi züllés ut formula után ut „Orang“-periódust egyetemes megrá helyzetek születne mok a XIX. száz támaszkodva indu

Frakkia

"Az én lelke megtszult minden gyűlöletől"

Goga Octavian vallomásai... Tövisből Kolozsvárig szemtől-szembe a volt belügyminiszterrel

Goga Octavian beszél önmagáról, Európa jövőjéről, a politikai helyzetről és a zsidókérdésről

"Soha sem voltam antiszemita" — vallja Goga Octavian

Bucuresti-Bukarest, február 6. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Goga Octavian hátadől a hálófülké zöldre plüssén és kinéz a jégvirágos ablakon. A politikus Bukarestből jön. Audiencián volt az uralkodó előtt. Órákat adott a királyhüségéből Ave-nal, órákat adott a költő Nagyváradra rescu marsallnak. A költő Nagyváradra rescu marsallnak, ahol ötvenedik születésnapját ünnepel. A hátrasimítja öszbecsavarodó, rikuló haját. A kemény akaratú, áruklódó, szinte kegyetlenségbe forduló markáns arcvonások mintha megenyhülnének. A személynél, jellegzetesen nagy kék szemekből hiába próbálna most kibetűzni valakit a kérlelhetetlen belügyminiszterrel... Egy fél emberöltő reminiscenciái visszatükröztek Gogát az irodalmi magaslatok paraszására. Más, tágasabb horizontot lát és a politikai gyűlölködése helyett szeretetről és békéről énekel a költői hangon.

portróját. Milyen eszmék hajszolták a multban és ötven év tanulságai milyen gondolatok szolgálatába fogja állítani erejét.
— Egyszóval: vállalni akar?
— Mondjuk...
A nemzetiségi gondolatnál vettem horgonyt
— Hát legyen... A nemzetközi pacifizmus érájában születtem. A világtörténelem laboratóriumát ez az eszme dominálta. A tizenkilencedek század összes megmozdulásaira pedig a nemzetiségi gondolat nyomta a bélyegét. Az első pillanattól kezdve, amikor számot vettem cselekedeteimmel, amikor tisztába jöttem azzal, hogy az egyéni életemen túl kollektív célokért is kell dolgoznom, — a nemzetiségi gondolatnál vettem horgonyt. Levontam a Habsburg konglomerátumról az összes konzekvenciákat és harcra szálltam egy nép politikai szabadságáért. Világos volt számomra, hogy a kis népek szabadságát csak a nagyok konflagrációja útján lehet kiharcolni...

áll a nemzetközi pénzügyi nehézségek megoldásának útjában. Elkerülhetetlennek látszik egy néhány éves általános moratórium, amelybe mi is be fogunk kapcsolódni. Kétségtelen, a kapitalizmus fátadnak látszik. A háboru idézte elő a termelés és a fogyasztás mai zavarait. Az állam előreláthatólag kénytelen lesz egyre inkább magához ragadni a termelés és fogyasztás processzusának irányítását. Nem hiszek azonban az állam mindenhatóságában. Szovjetorszország például ebből a szempontból nem biztató az én számomra.

"Nem hiszek fenyegető európai háboruban"

— Mit gondol, kegyelmes ur, nem-e kell tartanunk egy újabb európai háborútól?
Fejét rázza.
— Nem hiszek a fenyegető európai háboruban. A mai generációkban még tulajdonos friss a világháboru borzalmainak emléke.
Közbevetem: A háborútól félnek és forradalomról beszélnek az emberek. Goga legyint a kezével:
— Forradalom? Nem... Ez különben az okos kormányzás kérdése is. Megváltoz-

tatjuk a közigazgatási törvényt, helyre-állítjuk a hatóságok tekintélyét... Majd meglátja, ha én leszek a belügyminiszter...

Ha már lesiklottunk a belpolitikára, megkérem Gogát, vallja be őszintén, igaz-e, hogy ki akar lépni a néppártból?

Ebben a hidegben senki sem megy ki a házból

— Kilépni? De hát, ki bolond, hogy ebben a hidegben kimenjen a házból?

A válasz kategórikus. Menünk tovább.

— Mi a véleménye a jelenlegi kormányról?

— Az a véleményem, hogy a távozás küszöbén áll és nem látom a lehetőségét annak, hogy a jelenlegi parlamentre egy új kormányt lehetne felépíteni... Tehát a parlamentet is fel kell oszlatni.

"Sohasem voltam antiszemita"

Elintéztük a belpolitikát. Most már csak az maradt hátra, hogy megkérdjem, hogyan érez és gondolkodik a zsidósággal szemben? És tudja-e, hogy félelmetes antiszemita híreben áll? Goga az ajkát bigyeszti, a homlokán erős vonalakban futnak össze a ráncok.

— Igen. Tudom De megirhatja: én sohasem voltam antiszemita. Az antisemitizmus egy gyűlöletet hirdető doktrína, amelyet én nem vallok magaménak. Nem is vallhatom, hiszen a kritizmusra hajló, a szenvedésekkel szemben érzékeny zsidó lélek közel áll hozzám. Ismeri Morris Rosenfeldnek ezt a versét:

"Mi mást tudnának a koldusok
A dalért adni énekem?
Könnyeimért csak könnyeket adnak
Más nincs nekik, csak könnyhalom
Én milliomosa vagyok a könnynek
És a milliomosságom siratom..."

— Ismeri ezeket a sorokat...? Látja, ez én vagyok! És ne felejtse el, hogy az én kedvenc költőm Heine volt...
Megérkezünk Kolozsvárra.

Kasztner Résző

Ötven év mérlege: küzdelem egy nemzet felszabadulásáért

— Az elnyomatás elleni lázadó-asaimból eredt egész irodalmi tevékenységem és természetszerűleg minden politikai akcióim. Az európai pacifizmus fultasztó sullyal nehezedett reánk. Az életünk: lassu, fokozatos halál volt a törvények árnyékában. Turgenyev novellájára emlékeztem, amelyben a halálos agyán fekvő hős összefoglalja életét és azt látja, hogy nem jelentett semmit senkinek, hogy mindig az ötidik kerek volt a székérnek. Éreztem, hogy így folyhat az élet egy egész nép energiái, anélkül, hogy értékesíthetők lettek volna... S amikor fellángolt a tűz a Balkánon, azonnal éreztem, hogy a vén kontingens nagy átalakulásnak megy elejébe. Fanatikusan hittem a nemzetiségi gondolat győzelmében. Népem biológiájában egy bizonyos funkcióra voltam predesztinálva, amelyet betöltöttem. Ötven év életét ebben fog-

lalhatom tehát össze: küzdöttem a nemzeti felszabadulásért...
— Valószínű, hogy ha más nép gyermekének születtem volna, vagy ha más korszakba zuhantam volna, az én harcom jelszavai is mások lettek volna. De lelki strukturámnál fogva sehoh és soha nem lehettem volna más, mint a kollektív fájdalomnak a visszatükrözője. Az irodalmi tevékenységemben, verseimben ez az atmoszféra feszül. A vezető eszméim a nemzeti sajátosság volt, mint az egyetemesség kiegészítése. Ugy éreztem, hogy a partikularizmusnak ezen ajtaján át lépek be az egyetemességbe. Sokat harcoltam. Egy egész életet keresztül harcoltam. Voltak győzelmeim és voltak vereségeim. S mindezekből — filozófiai összefoglalásként — azzal kerültem ki, hogy fanatikusan tiszteltem a szabadság ösztönét.

"Tulságosan sokat harcoltam a szabadságért, semhogy elnyomó lehetnék"

— Ez a gondolat került ki az én életem arzenáljából, ezt víszem magammal a legnagyobbodott Románia fejlődéséhez való közreműködésembe. Ezért a tolerancia érzése nagyon ki van fejlődve bennem; tulságosan sokat harcoltam a szabadságért, semhogy elnyomó lehetnék. Az emberiségét ma Petőfinek egy sorával lehetne jellemezni: „A föld egy nagy betegház”. A sebek, amelyekből vérzőnk, olyan nagyok és oly számosak, hogy kölcsönösen kell ápolnunk egymást. Lelekileg mindenestire megtszultva érzem magam minden gyűlöletől. (... Mám simt maglteste purificat de orice ura...)
— En senkit sem tekintek ellenségnek — legfeljebb ellenfeleim lehetnek — ezt is magánügynek tekintem csupán...

fejlődésnek. Az őstermelő országok visszamaradtak. Ma: az ipari államokban munkanélküliség és szociális nyomorúság dúl. Az őstermelő országok kevésbé szenvednek. Itt az éhínség spektruma még nem ütötte fel fejét. Az igénytelen tömegek könnyebben kielégíthetik elemi szükségleteiket: van mit enniük.

Jó lesz, ha Románia visszahúzódik odujába

— Mi tévő legyen Románia?
— Az egész világot átfogó rengésnek ebben a korszakában jó lesz, ha Románia visszahúzódik saját odujába. Külső segítségére nem számíthatunk. Saját életlehetőségeinket kihasználva, kell elvethető életet teremtenünk. Ez azonban nem olyan egyszerű dolog. Mindenekelőtt is a vezető rétegeknek kell példát mutatni a lemondásban és az erkölcsi tisztaságban. Mert mi a helyzet? Pillanatnyilag háborut viselünk, anélkül, hogy vérontás volna. A háboru logikájának kell tehát a politikai akciókat irányítani. Ezt a tisztító légréteget azonban csak egy új kormányzás teremtheti meg. Enélkül nem tudunk rezisztálni.

Fáradtnak látszik a kapitalizmus

— Mit gondol, kegyelmes ur, tarthatja-e magát a jelenlegi gazdasági és társadalmi rend?
Nem válaszol egyenesen a kategórikus kérdésre. Mintha nem nyulna szívesen ehhez a problémához.
— Ugy látom, ma a jóvátételek kérdése

Péntekről szombatra virradó éjjel 35 fokra szállt le a hőmérséklet Kolozsváron

Abnormális hidegeket jelentenek az országban és egész Európában. A berlini rádió jelentése szerint a barométer maximális süllyedése várható

Cluj-Kolozsvár, február 6. (Az Uj Kelet tud.) A hetek óta állhatatosan erős fagy pár nappal ezelőtt megenyhült és várni lehetett, hogy az idej rendkívül nehéz télre kellemesebb időjárás következik. Két napja azonban váratlanul lehült a hőmérséklet és Kolozsváron szombatra olyan lehülés következett be, amelyre már évek óta nem volt példa. Négy évvel ezelőtt regisztráltak Kolozsváron olyan hideget, mint a péntekről szombatra virradó éjjel.

Ejjeltájban 35 minusz Celsius fokot mutattak a barométerek, míg reggelre a hőmérséklet 27 minusz fokra emelkedett.

A déli órákban árnyékban 20-22 fok között variált, de a délutáni fokozatos lehülésből arra lehet következtetni, hogy vasárnap hasonlóan erős fagy várható.

A külföldi meteorológiai intézetek által már hetekkel ezelőtt bejelentett fagyhullám úgy látszik mégis elérkezett. Ma az egész országból olyan jelentések érkeznek, melyek az általános lehülésről és abnormális fagyról tanuszkodnak. A hófúvások következtében országwide zavarok állottak be a vonatok közlekedésénél. A Bánffy-hunyad-Kalotaszeg között közlekedő helyiérdekű vasutnál a közlekedés egy nap óta szünetel, mert a hóvihár a vonalat teljesen befújta.

Az abnormális időjárás különösen Beszarábiában, Bukovinában és a tenger melléken érezteti hatását. Konstancában a fagy következtében néhány tragikus szerencsétlenség történt. A tenger felől rendkívül éles szél fúj, a szélviharok egymást követik. A tenger

re indult hajók a szélviharok következtében kénytelenek voltak visszahúzódnani a kikötőkbe és napok óta ott vesztegelenek.

A fagyhullám egyébként egész Európában abnormális méreteket öltött.

A berlini rádió jelentése szerint a barométer maximális süllyedése várható.

Mivel pedig a Fekete-tengeren rendkívüli depresszió érezhető, nagyon valószínű, hogy a Berlinből jelentett fagyhullám Közép- és Keleteurópára is átterjed.

Prágai jelentés szerint a tót felföld keleti részében heves hóviharak vannak. Az utakat helyenként 2 méter magasan hó borítja. Egyes községek lakói nem hagyhatják el házaikat. Csorba előtt egy tehervonat elakadt a hóban. Az összes vonalakon nagy késések vannak.

— Ismét felveszik a hadseregbe a német nemzeti szocialistákat. Berlinből jelentik: Groener birodalmi hadügyminiszter feloldotta azt a tilalmat, amely szerint nemzeti szocialistákat nem lehet felvenni a hadsereg és a haditengerészet kötelékébe, de ezeknek az ujoncnak is le kell mondaniuk katonai szolgálatba lépésükkor a politikai tevékenységről.

Ady Endre emlékünnepe.

Ady összes versei egy hatalmas kötetbe összegyűjtve nagy alak fehér papír 544 oldal füzve 420. lej. Diszvásonba 540 lej. Ady művészi maszok 47/63 cm. 100 lej. Ady első verseskötete 60 lej. A három utolsó együtt 600 lej, vidékre utánvéttel franco küldi Lepage Kolozsvár.

— Európa helyzete rendkívül súlyos. A kontinens rásikamlott az anyagi és erkölcsi züllés útjára. A világ egy új formula után kutat. Egy új „Sturm und Drang”-periódust élünk át. Ebből az egyetemes megrázkódtatásból paradox helyzetek születnek meg. A nyugati államok a XIX. században az iparosításra támaszkodva indultak soha nem remélt

Frakkingeket, gallérokat, báliruhákat gyönyörűen tisztít, Kristály új vezetősége fest olcsón a

GÉZA Telefon 50.

A PÉNZ TRAGÉDIÁJA

IRTÁK: DR. LIGETI SÁNDOR ÉS DR. MARTON ERNŐ (24)

Arforradalmakkal köszönt be az Ujkor

Az a nemesfém-áradat, amely Amerika felfedezése után előntötte Spanyolországot és Spanyolországon keresztül egész Európát, nem maradhatott hatás nélkül a nemesfémek árára, amely épügy alá van vetve a kereslet és kínálat törvényének, mint más áruké. A XVI. és XVII. század nagy árforradalma, amely a nyersanyagok és munkabérek állandó emelkedésében nyilvánult meg főként abban leli magyarázatát, hogy a növekvő nemesfém kínálat miatt a pénz értékében, vagyis vásárló erejében nagyfokú csökkenés következett be. Ez a folyamat éppen az ellenkezője volt annak, amit a XIV. és XV. században tapasztalhattunk, amikor a pénzgazdálkodás gyors térhódítása és a népesség szaporodása nagymértékben növelték a nemesfémek utáni keresletet. Ez a kereslet túlhaladta az akkori ne-

mesfém-kínálatot, ami a pénz értékének emelkedéséhez és a nyersanyagok, valamint a munkabérek tartós csökkenéséhez vezetett.

Vannak tudósok, akik a XVI-ik századdal kezdődő árforradalmat főként azzal magyarázzák, hogy a sorozatos rossz termések, az anyagpusztító háborúk és a bizonytalan termelési viszonyok voltak okozói az általános áremelkedésnek. Ezek a tényezők azonban mind eltörpülnek ama momentum mellett, amely a nemesfémek bőségesebb termelése és intenzívebb kínálat folytán nyilatkozott meg. Az alábbi táblázat szemléltető módon mutatja be, miként növekedett meg Amerika felfedezése következtében két évszázad alatt az arany és főképp az ezüsttermelés:

Időszak:	Termelés kg.-ban évenként		Összesen
	Európa és Afrikában	Amerikában	
1493—1520	5100	1000	6100
1521—1544	3950	3040	6990
1545—1560	3050	3690	6740
1561—1580	3050	3690	6740
1581—1600	3050	3580	6630
1601—1620	3050	4820	7870
1621—1640	3050	4820	7870
1641—1660	3050	4820	7870
1661—1680	3050	4820	7870
1681—1700	3050	5540	8590

Időszak:	Ezüst		Összesen
	Európa és Afrikában	Amerikában	
1493—1520	45100	—	45100
1521—1544	61000	13300	74300
1545—1560	64700	199200	263900
1561—1580	50000	214900	264900
1581—1600	41300	305100	346400
1601—1620	29400	328200	357600
1621—1640	24000	325350	349350
1641—1660	24000	313600	337600
1661—1680	26000	275900	301900
1681—1700	30000	272700	302700

Az ujkori árforradalom legelőször Spanyolországban érezte hatását. Az aranyban és ezüstben dúskáló Spanyolország nem dolgozott és az Amerikából szerzett szákmány segítségével mindenki munkanélkül akart élni. A termelés elégtelen volta eredményezte azt, hogy az országot idegen kereskedők lepték el, akik áruikat természetesen csak arany és ezüst ellenében adták el. A könnyen szerzett és könnyen eldobott pénz bősége idézte elő, hogy csakhamar mindennek ugrásszerűen felment az ára. Harmincnyolc év leforgása alatt a házak értéke megtízszereződött. A passzív külkereskedelem és az állandó háborus kiadások Európa többi országaiba is szétszórták a spanyol aranyat és így ismét az aranyéhi használata jutott tulsúlyra. Egyes tudósok szerint ebben a korban valószínűleg aranyvaluta uralkodott. Ez azonban tévedés, mert a valuta-rendsze-

rek csak jóval később alakultak ki. Az aranyvaluta kifejezés legfeljebb csak abban az értelemben használható, hogy a forgalom eszköze leginkább az arany volt. Annál is inkább áll ez, mert bár a pénzgazdálkodás a középkor végéig jelentékeny fejlődést ért el, még ebben a korban sem volt a fémpénz a cserék és szolgáltatások kizárólagos eszköze, hanem vele egyidejűleg Európa számos helyén maradt még fenn a naturálgazdálkodás.

Amerika felfedezése révén mindenestre már adva voltak a feltételek, amelyek a valuta-rendszerek kialakulásához vezettek. Az amerikai arany és ezüst hatása a pénzgazdálkodásban csak 1520 után vált különösképpen érezhetővé és ez főként az árak emelkedésében tükröződik vissza. Az alábbi táblázat az angol piaci árakat mutatja be, másfél évszázad leforgása alatt.

Buza	1547—1582 között	1583—1642 között	1643—1702 között
	Árpa	13 sh 6 1/2 d	36 sh 1 d
Zab	8 sh 5 1/2 d	19 sh 9 1/2 d	22 sh 2 1/2 d
Marhahús	5 sh 5 1/2 d	12 sh 5 d	15 sh 2 1/2 d
Vaj	1 sh 7 d	2 sh 5 1/2 d	3 sh 5 1/2 d
Vas	2 sh 8 d	4 sh 9 1/2 d	6 sh 1 d
Kömvétség bére	26 sh 2 1/2 d	33 sh 11 1/2 d	38 sh 10 d
Mezőgazdasági munkás bére	3 sh 4 1/2 d	4 sh 2 1/2 d	6 sh 7 1/2 d
	3 sh 3 d	4 sh 10 d	6 sh 4 1/2 d

A pénz értékének csökkenése és az ezzel járó árforradalom még sokkal erősebb lett volna, ha éppen a pénzgazdálkodás kiterjedése nem vonta volna maga után az arany és ezüst utáni nagyobb szükségletet pénzé- verés céljából. Mint-hogy a megnövekedett termelés ugyan-

csak növekvő gazdasági szükségletekkel találkozott, ennek köszönhető, hogy a nemes fémek értéke nem csökkent le egészen katasztrófális mértékben. Elzászban például egy gram ezüsthöz képest a következő árak voltak érvényben:

1 hl. buza	1 kg. dis nóhús	100 tojás	1 napi munkabér
1526—1550	18.61	1.21	4.14
1551—1575	35.27	1.30	10.03
1576—1600	49.90	1.62	8.28
1601—1625	44.07	2.11	13.50

A kor szociális képére jellemző, hogy a munkabérek korántsem emelkedtek olyan arányban, mint a többi áruk, aminek oka a proletár-népesség állandó szaporodásában és ezáltal a munkáskínálat növekedésében rejlett.

A nemesfémek nagy bőségének és a

Oh jaj...

Ha köhög, ha rekedt, kérjen.

Éljen!

megöl ez az átkozott köhögés

EGGER mellpasztillát

Valóban hatásos gyógyszer-tartalmú gyógy cukorka, amely csillapítja a köhögést és oldja a nyálkát. Kapható minden gyógyszerárban és drogériában.

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított

pénzgazdálkodás elterjedésének azzal a logikus következménnyel kellett volna járnia, hogy a forgalom most már kifogástalan pénzemekkel legyen ellátva. A középkorban keletkezett zűrzavart azonban nem tudta egyhamar megszüntetni sem a kifejldő központi hatalom törvényes intézkedése, sem a pénzverési jog korlátozása. A pénzverés technikája még korántsem volt tökéletes és az előállítás drága volt, ezért különösen a kisebb pénzdarábnál, hogy a pénzverés költségeit behozzák, az előirt nemes fémtartalomnál kisebb finomságot adtak az érméknek. Bár számos kísérlet történt, hosszú ideig nem sikerült a különböző pénzemeket egységes rendszerbe foglalni és értékarányukat szigorúan és törvényesen megállapítani.

Ezeknek a nehézségeknek tudatos kiküszöbölése az ujkor pénzgazdálkodására

várt. Azok előtt, akik a kialakuló világ-gazdaság problémáival foglalkoztak, egyre világosabbá vált, hogy meg kell szünnie annak a bizonytalanságnak, amely a pénzeszközök körül mutatkozott, meg kell szünnie, mert minden értékhalálzás, amely a hivatalos pénzhamisításokkal együtt járt és minden rendszertelenség, amely az államok pénzügyeiben megnyilatkozott, nemcsak a pénzt akadályozza csereeszköz és értékemő szerepében, hanem a forgalomnak is súlyos veszteségeket okoz. Csakhamar megjelenik a történelem színpadán az a férfi, akinek a nevéhez fűződik az első komoly valuta-rendszer előkészítése, amely mintaképpül szolgált a világ többi államainak pénzügyi kialakítására. Ez a férfi: sir Thomas Gresham, az angol koronai pénzügyi tanácsosa volt.

KÖZGAZDASÁG

Tovább folyik a harc a minimális adó és a patenta fixa igazságtalanságai ellen

Nem lehet az elmúlt évi jövedelmeket alapul venni a patenta fixa megállapításánál

Bucuresti-Bukarest, február 6. (Az Uj Kelet tud.) Az ipar és kereskedelmi kamarák uniója tegnap küldöttséget menesztett Zamfir Bratescu pénzügyi alminiszterhez, akinek javaslatot nyújtott át a patenta fixa módosításáról. A javaslat szerint állítsanak fel az eddigi kategóriákon kívül egy közbelső osztályt 100—125 ezer lej jövedelemmel. Az üzletbér ne legyen alapja az adókövetésnek, mert ez teljesen igazságtalan alap. A legtöbb kereskedő régi üzletben volt kénytelen maradni, csak az új lakástörvény ad módot a szerződések megszüntetésére. Az üzletbér nem tudta a mai viszonyoknak megfelelő mértékben leszállítani. — *Maga az üzletbér súlyos teherként, nem alkalmas tehát arra, hogy még adóalapot is képezzen.* Javasolják továbbá,

hogy az adó megállapítása a tényleges helyzet alapján történjék, nem pedig 3 évi átlag alapján, mert az előző két év bevételét nem mérvadó a jelenlegi viszonyokra, részint pedig a rendkívüli áresések következtében. Kérik továbbá, hogy a kisiparosoknak adott 20 százalékos kedvezményt a kiskereskedőkre is kiterjesszék.

Zamfir Bratescu alminiszter kijelentette a küldöttségnek, hogy a memorandumot alaposan át fogja tanulmányozni, úgy látja, hogy annak több pontja teljesíthető. Mindenesetre megjegyzi, hogy az adókövető bizottságok esetleges irreális kivetései ellen még mindig módja van az adóalagnak felebbeznie és a felsőbb fórum előtt igazát bizonyítania.

RÁDIÓ MŰSOR

Vasárnap, február 7.

Bukarest. 7.40: Grammofon. 8: Rádiózenekar. 8.45: Dales. 9.15: Zenekar.

Budapest. 9: Hírek, kozmetika. 10: Ünnepi istentisztelet. 11.15: Evangélikus istentisztelet. Utána időjelzés, időjárás, Majd: Zenekari hangv. 2: Grammofonhangverseny. 3: Dr. Di Gleria János: A talaj szerkezete. 3.45: Az iskolán kívüli népművelés rádióelőadása. 4.45: Időjelzés, időjárás. 4.50: A Berendi szalonzene-kan hangv. 5.40: A Magyar Zene Barátai Országos Egyesületének hangversenye a Zeneművészeti Főiskola nagytéréből. — 7.40: Vidámságok. Irtá és felolvassa Molnár Jenő. 8: Szabó Lujza és Palló Imre ária és dalestje. 8.45: Időjelzés, sporteredmények. 9: A Rádióélet rádióbálja.

Bécs. 6.50: Népopera zenekar, Ada Sári közreműködésével. — Berlin. 12.30-ig tánczene. — Hamburg. 10.20: Tánczene. — Königs wusterhaus. 23: Bruckner: IV. szimfóniája. — Varsó. 8.15: Könnyű zene. 10.10: Zongorahangv. — Riga. 8.30: Népszerű zene.

Milánó. 9: Opera. — Róma. 9: Hangverseny. — Prága. 8: Filharmónikus hangv. — Pozsony. 6.50: Rádiózenekar. — Brünn. 8: Dalok. — Osló. 7.30: Hegedűverseny. — Toulouse. 12: Szólók. 12.30: Orosz dal változatok.

Hétfő, február 8.

Bukarest. 9.45: Niculescu-Bassu dalestje. 9.15: Hárfá. — Budapest. 9.15: Katonazene. 12.05: Szalonzene-kan hangverseny. 4: Asszonyok tanácsadói. 5: Cigányzene. 6: Német nyelvoktatás. 6.30: Részletek Komjáthy-Emőd—Török Fizessen nagyság című operettjéből. 7.05: Molnár János: A beszéd, a zene elektromos nyelven. 7.35: A Filharmóniai Társaság hangv. ismertetése. — 7.40: A Filharmóniai Társaság hangv. az Operából. Utána időjelzés, hírek, időjárás. Majd: Cigányzene. — Frankfurt. 5.05: Szórakoztató zene. — Kassa. 7.05: Grammofon. — Lipcse. 9: Szimfónikus hangv. 12-ig szórakoztató zene. — Milánó. 9: Szimfónikus hangv. — Pozsony. 10.20: Schrammelzene. — Prága. 10.15: Rádó és színház. — Róma. 9: Szimfónikus hangv. — Stockholm. 8: Gluck Orfeusz című operája. 10: Szórakoztató zene.

Japán zik,

Sapey egyetl vabb dulnak Viadivosztko koncentrát. K

A hatalmas kínai

A Távolkeleten harc percekre sem naik ellentállása fokozottabb hadit. A helyzet feszült inkább, mert Char orosz beavatkozás közeljövő alakulása jegyzéke kétségkívül lesz. Ha Japán e intranzigenciája me aligha fognak elzár beavatkozástól. Ez len lesz annak a f hogy a japán-kínai távolkeleti világháb. Ebben az esetben Szovjet-Oroszország oldalán fog beava konfliktusba. A távolkeleti har ról alant ujjab nak be:

VLADIVO az ostr

London, február naiaknak ujjab 18 Sanghai környékér erőd körül a harco a kínai hadosztályt várost védte s amely egy ezer halott erővel váltották fe Wu-Sungnál ellent csapatai ennek e nyertek. Sapey előtt repülőgép lezuhant, rakományja explodá tépte személyzetét bombavető a Wu-S

Japán tájékozta mányt arról, hogy ezer főnyi szárazs szándékozik vezénye binba a japánok p állapotot és a csap keleti irányban nyol megszállására. Minden valószínűs események hatása a elhagyott utasok kö jét 70 ezer főnyi h a környéken. Vladiv az ostromállapotot. ok között a helyze ná a külvárosokba is rállotték japán la

A kínai is harco

Ujjab jelentések negyedei felett a ja sége tovább tart. A mulik el egy perc, repülőbomba ne rob három mérföldnyi k a talajt és a még á a japán flotta hadih ról lövik. Az ágyutü üzemer és a vizm Hajóágyuk tűz alatt nankingi vasutvonat ket és egy kínai rád Sapey kikötői ne ének. Mára egy jaj közik Sanghaiba. A cok kiujultak. Mindezek ellenére negyedében a helyze őrszemek és katoná vonása következtébe

Közpon

Uj építkezésekhez azonos áron. Már a jon hozzám. Markó nök Cluj, Str. Jorga

Éljen!

Egger mellépsztilia csakhamar meggyógyított

A kialakuló világgal foglalkoztak, hogy meg kell bizonytalanságnak körül mutatkozott, minden értékűl- alos pénzhamisítá- minden rendszerte- amok pénzügyeibe- ak a pénz akadá- értékmerő szerepé- mnak is súlyos- csakhamar megjele- padán az a férfiu- dik az első komoly- tése, amely minta- többi államainak- tására. Ez a fér- nam, az angol ko- sa volt.

ÁG

is adó és
ai ellen
a patenta fixa

itása a tényleges- jék, nem pedig- mert az előző két- adó a jelenlegi- jövedelemcsök- rendkívüli ár- Kérik továbbá- adott 20 száza- kiskereskedőkre

miniszter kijelen- hogy a memoran- ja tanulmányoz- nak több pontja- tre megjegyzi- ttságok esetle- nten még mindég- nyak felebbeznie- igazát bizonyí-

hangv. mekar.

eny. 12.30: Orosz da

r 8.

escu-Bassu dai-

zene. 12.05: Sza-

zene. 4: Asszonyok

zene. 6: Néme-

tek Komjáthy-

gysád című ope-

nos: A beszéd,

ismertetése. —

ársaság hangv.

o.-rd

zés, hírek, idő-

zatózó zene.

Japán azzal fenyegető- zik, hogy kilép a Népszövetségből

Sapey egyetlen tüztenger, Sanghai kinali negyedében tovább dülnek a harcok. A kinaliak hősiiesen állanak ellen. Vladivosztkban a szovjet hetvenezer főnyi hadsereget koncentrált. Kiéleződik a helyzet Japán és a szovjet között

A hatalmak új jegyzékükben a megszállt kinali területek kiűritését fogják követelni Japántól

A Távolkeleten a véres és tomboló harc percekre sem hagyott alább. A kinaliak ellentállása a japánokat szintén fokozottabb haditevékenységre szorítja. A helyzet feszült és fenyegető, annál is inkább, mert Charbin megszállásával az orosz beavatkozás veszélye egyre nő. A közeljövő alakulására a hatalmak újabb jegyzéke kétségek nélkül döntő befolyással lesz. Ha Japán e jegyzék után is kitart intranzigenciájára mellett, úgy a hatalmak aligha fognak elzárkózhatni az ellenséges beavatkozástól. Ezzel pedig elkerülhetetlen lesz annak a feltevéseknek realizálása, hogy a japán-kinali konfliktus egy véres távolkeleti világháborúvá fog kiszélesedni. Ebben az esetben az sincs kizárva, hogy Szovjet-Oroszország az európai hatalmak oldalán fog beavatkozni a kinali-japán konfliktusba.

A távolkeleti harcok drámai eseményei a múlt utáni újabb jelentéseink számolnak be:

Vladivosztkban kihirdették az ostromállapotot

London, február 6. Nankingból a kinaliaknak újabb 18 repülőgépe érkezett Sanghai környékére. Sapey és Wu-Sung erőd körül a harcok tovább folynak. Azt a kinali hadosztályt, amely a kikötői elővárost védte s amelynek a harcokban mintegy ezer halott vesztesége van, friss erőkkel váltották fel. Csai kinali tábornok Wu-Sungnál ellentámadásba ment át s csapatai ennek eredményeképpen teret nyertek. Sapey előtt egy japán bombavető repülőgép lezuhant, földetéréskor bomba- rakományuk elrobbant s a gépet izekre tépte személyzetével együtt. Egy másik bombavető a Wu-Sung folyóba zuhant. Japán tájékoztatta az amerikai kormányt arról, hogy Sanghaiba újabb tízezer főnyi szárazföldi sorkatonaságot szándékozik vezényelni. Egyidejűleg Charbinban a japánok proklamálták az ostromállapotot és a csapatok egy része északkeleti irányban nyomul előre új területek megszállására.

Minden valószínűség szerint a charbini események hatása alatt és Vladivosztkot elhagyott utasok közlései szerint a szovjet 70 ezer főnyi hadsereget koncentrált a környéken. Vladivosztkban kihirdették az ostromállapotot. Az oroszok és a japánok között a helyzet igen feszült. Katonák a külvárosokban estefelé több ízben is rálöttek japán lakosokra.

A kinali lövészárokban nők is harcolnak

Újabb jelentések szerint Sanghai kinali negyedei felett a japánok repülőtevékenysége tovább tart. A sötétség beálltaig alig mulik el egy perc, hogy valahol japán repülőbomba ne robbanna. Az exploziók három mérföldnyi körzetben rázkódtatják a talajt és a még álló épületeket. Sapey a japán flotta hadihajói közvetlen közelről lövik. Az ágyutüz időnként a villanyüzemre és a vízműre koncentrálódik. Hajóágyuk tűz alatt tartják a sanghai-nankingi vasutvonal mentén levő erődöket és egy kinali rádióállomást. Sapey kikötői negyed romjai tovább égnek. Mára egy japán gyalogdandár érkezik Sanghaiba. A kinali-japán légi harcok kiújultak.

Mindezek ellenére Sanghai nemzetközi negyedében a helyzet a japán előrehatolt csapatok és katonai rendőrök visszavonása következtében lényegesen javult.

Központi fűtés

Új építkezésekhez a kályhafűtéssel azonos áron. Már a tervezéskor forduljon hozzám. Markó V. okl. gépészmérnök Cluj, Str. Jorga 11. Telefon 4-53.

24 óra óta sem repülőbomba, sem hajó- lövedék nem érte a koncessziók területét. Most pillanatnyilag csak a tűz terjedése aggasztó, amely a kinali negyed felől a nemzetközi terület északkeleti határvidé- kének építményeit fenyegeti.

A kinali főpolgármester sajtónyilatkozata közölte, hogy a kinali katonák meghalnak Kína becsületéért s frontjukat utolsó csepp vérükig tartják. A lövészárokban nők is harcolnak s hősiesen ellentállanak a nehéz tüzer- ség lövéseinek, repülőbombázásnak.

Párizsba érkezett hírek szerint a japán kormányban ellentétek merültek fel a Sanghaiba küldendő csapaterősítések száma körül. Lehetséges, hogy a hadügy- miniszter és tengerészetiügyi miniszter lemondanak tárcáikról.

Legújabb jelentések megerősítik azt a hírt, hogy a japánok teret nyertek a rom- má lött Wu-Sung erőd körül és az erődöt birtokba vették. Sapey körül és a sang- haii északi pályaudvar környékén a kinaliak erősen kiépített állásaikban szivó- san védekeznek. Szilárd ellenállásuk a ka- tonák körében nagy népszerűségnek ö- vendő Csang-Kai-Sek marsall hczájuk intézett külön üzenetének is köszönhető. A kinali negyedekei lánghó és füstölő romjai között tovább dül az elelfelek csatája nagy tüzségi tűz- és légi harcok kíséretében.

Sapey egyetlen tüztenger

London, február 6. Taylor tengernagy, a fülöp-szigeti amerikai flottaparancsnok hivatalosan is jelentette Washingtonba az amerikai kormányt, hogy a kinaliak három japán repülőgépet lelőttek a sang- haii légi harcokban.

A Newyork Herald Tribune értesülése szerint két japán hadosztály utban van Sanghai felé. A kinali negyedeke Sanghai- ban tovább égnek és még mindig ágyu- tűz alatt vannak.

A levegőt gránátexploziók gáza mér- gezi.

Fekete füstfelhők és lángnyelvek emel- kednek a magasba. Sapey egyetlen tüz- tengernek tűnik fel. Az északi pályaud- var környéke öt négyzetmérföld területen olyan, mintha számtalan vulkán kráteré- ből szakadatlanul ömlőne a tűz.

A Newyork Times azt a hírt közli, hogy Castle amerikai helyettes külügyi állam- titkár megbeszéléseket folytat a hatal- mak diplomáciai képviselőivel, hogy meg- tárgyalja a japán válasza küldendő ellenjavaslatokat.

London, február 6. Ezzel kapcsolatban a Daily Express azt az értesülést közli, hogy az Egyesült Államok kormánya a többi hatalmakkal egyetértésben fel fogja szólítani Japánt, hogy a megszállott kinali területeket február 11-ig ürítse ki.

Kína sem területi engedményeket nem tesz, sem előjogo- kat nem biztosít Japánnak

A Daily Mail értesülései szerint az újabb diplomáciai lépés alkalmával Francia- és Olaszország is a két angolszász hatalommal azonos szövegű jegyzéket fog átnyújtani Japánban. A lap távolkeleti munkatársa intervjút kapott Vu-Csung- Vei kinali miniszterelnöktől, aki azt han- goztatta,

hogy Kína nem ír alá semmi olyan szerződést, amely területi enged- ményt, vagy más különös előjogokat biztosítana Japánnak.

A kinali miniszterelnök bizik abban, hogy a kinaliak ellen tudnak állani a ja- pán nyomásnak. Kína nem küld hadüze- netet, mert ezzel Japán nemzetközi téren a jelenleginél kedvezőbb helyzetbe kerülne. Washingtonnak Sanghai-jal való össze- kötöttsége hiányos és kizárólag rádiótele- fon utján bonyolódik le, mert az óceáni kábelek Wu-Sung környékén a harcokban megrongálódtak és hasznavehetetlenek.

A nátha, Rheuma és minden- nemu hülések leghatásosabb ellenszere az Aszpirin-Tabletta.

ASPIRIN

TABLETTA, de csakis valódi, a „BAYER-KERESZTTEL” és eredeti csomagolásban 20 és 2 tablettával.

A japán parancsnok Wu-Sung elfoglalása utáni időpontra ígérte a kábelek rendbe- hozatalát.

A sanghaiai nemzetközi negyedbe menekültek számát 65 ezerre és a munkanél- küllieket 162 ezerre teszik.

Az Aza japán lap értesülései szerint a tokiói kormány utasította genfi nép- szövetségi fődelegátusát, közölje Genfben, hogy Japán a leghatározot- tabban ellenzi a népszövetségi alap- okmány 15. szakaszának alkalmazása vételét. Ha ezt az álláspontját nem veszik figyelembe, ki fog lépni a nép- szövetségből.

A hiradáshoz a Reuter távirati iroda hozzáfűzi, hogy ezt japán hivatalos he- lyen nem erősítették ugyan meg, de két- ségtelen, hogy teljesen megfelel a japán hivatalos felfogásnak.

A Financial News szerint Angliának Kínával folytatott kereskedelme a mosta- ni fegyveres összecsapások következtében sokkal többet szenved, mint maga Kína. A lap 200 millió fontra becsüli a Kíná- ban érdekelt angol tőke összegét s meg- állapítja, hogy a londoni tőzsde dicséret- reméltó nyugalmat tanusít a súlyos hely- zetben és riasztó hírek közepette.

Mire költötték el az amortizációs pénztár pénzét?!

Miért nem tudnak a kereskedők és iparosok az állammal szem- ben követeléseikhez hozzájutni

Bucuresti-Bukarest, február 6. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A Calendarul tá- madja a pénzügyminisztert az amortizá- ciós pénztárral kapcsolatban. Argetoianu tudvalevően rendkívüli költségvetést is megszavaztatott a parlamenttel, amely- nek bevételeit a tavalyi költségvetésből fenmaradt hátralékok, kiadásait pedig az államnak tartozásai. elsősorban a

tisztviselők és nyugdíjasok illetmény- hátralékai képeznek. Január hóban a lap szerint 1328 milliót vett be az állampénz- tár az elmúlt évi adóhátralékok fejében és ezt az összeget mégsem fizették be az amortizációs pénztárhoz, hanem egészen más célokra fordították, mint a törvény előírja.

Lázasan folynak a jelentkezések az Uj Kelet palesztinai társas- utazására

Február 10-ig tart a jelentkezési idő

Cluj-Kolozsvár, február 6. Az Uj Kelet tud.) Erdélyszerte lázas érdeklő- dést váltott ki az Uj Kelet palesztinai társasutazására vonatkozó közlemé- nyünk. Az országársz minden részéből sorra jelentkeznek az emberek a kirán- dulásra, annál is inkább, mert a leg- kedvezőbb anyagi feltételek mellett si- került lehetővé tenni a 3 hetes és ma- radandó élményekben bővelkedő utazá-

son való részvételt. A nagy érdeklődésre való tekintettel ismételten felhívjuk olvasóink figyel- mét, hogy a társasutazásra való jelent- kezések határideje: február 10. A je- lentkezéssel egyidejűleg 3000 lej elő- leget kell beküldeni a „Palesztinai Tár- sasutazás” számlájára a kolozsvári Kishitelbankhoz (Str. Regina Maria 11.)

Dr. Manfred Reifert zsidópárti képviselő ma Nagyváradon előadást tart

Az országgyűlési képviselő előadásával megindul a Keren Hajjeszod-kampány Nagyvárad n

Oreda-Nagyvárad, február 6. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Dr. Manfred Reifert zsidópárti parlamenti képviselő, vasár- nap reggel Nagyváradra érkezik, ahol több beszámoló is fog tartani a Zsidó Párt parlamenti működéséről. A zsidó közéleti vezetők Manfred Reifert nagyvá- radi útját egybe kötötték a Keren Haj- jeszod kampánnyal és Reifert vasárnap délelőtti előadásával a Keren Hajjeszod kampány is megindul Nagyváradon. Első előadását a városháza nagytermében, ma vasárnap délelőtt fél 11-kor tartja meg az országgyűlési képviselő. Az elő- adás iránt egy a nagyvárad, mint a kör-

nyékbeli zsidóság körében óriási érdeklő- dés nyilvánul meg és az előjelek sze- rint hatalmas néptömeg fog az előadásra felvonulni.

A Keren Hajjeszod kampány hétfőn este folytatódik, amikor a Passage mozgó helyiségében Manfred Reifert megtartja második előadását is. A Keren Hajjeszod kampány előkészítésében Nagyvárad minden zsidó testülete tevékeny részt vesz és a Nagyváradon rendkívül elmélyült krízis ellenére is remélni lehet, hogy a kampány a legnagyobb sikerrel fog végződni.

Még eddig nem létezett olcsó árakban megkezdődött a nagy ELÁRUSÍTÁS!!!

CLUJ

SZABÓ JENŐ

DIVATNAGYÁRUHÁZÁBAN

HIREK

Miért lett Mellon Amerika londoni nagykövete? Londonból jelentik: A new-yorki Wall-Street körében meg vannak győződve arról, hogy Mellon azért kapta a londoni nagykövetségi megbízatást, hogy az európai adóállamokkal az adósságok rendezése ügyében felvegye a tárgyalások fonalát.

Betörték egy prágai bankba. Prágából jelentik: Tegnap éjjel ismeretlen tettesek betörték az uriucai Kereskedelmi Bank kirkatáblakát és a kirkatábla kiüresített aranypénzzel telt tálcákat magukkal vitték. Az aranypénzek értéke 2-3000 koronára tehető. Az aranypénzek mellett levő értékpapirokat és ezüstpénzt a tettes sértetlenül otthagya. A betörést csak reggel felé vették észre. A bank kirkatáblakájának betörésével a banknak háromszor olyan nagy kárt okoztak, mint amennyi az aranypénz értéke volt.

Nagy tűz egy újpesti gyárban. Budapestről jelentik: A Magyar Pamutipar Részvénytársaság újpesti telepének földolgozó műhelyében tegnap tűz ütött ki. A tüzet a gypot közé keveredett idegen anyag okozta. A műhely rövid idő alatt egészen lángborult, sikerült azonban a szomszédos készáruraktárt megmenteni. Így is elégett a műhelyben harmincöt háló gypaju. A tűz oltásánál két tüzoltó megsebesült.

Az osztrák jegybank kedvezőtlen helyzete miatt lemondott a jegybank elnöke. Bécsből jelentik: Az osztrák jegybank helyzete az utóbbi időben annyira megromlott, hogy Reisch bankelnök helyzete lehetetlenné vált. Reisch tegnap beajánlotta lemondását Buresch kancellárnak, aki is elfogadta azt. Utóda minden valószínűség szerint Kienböck volt pénzügyminiszter lesz.

ERŐT ERŐRE halmoz: Ovomaltine. Németh Máriát a berlini Opera szerződötté. Berlinből jelentik: Németh Máriát, a kiváló magyar operaénekesnőt, aki fizetési differenciák miatt nem tudott megegyezni a bécsi Opera igazgatóságával, erre a szezonra a berlini állami Opera szerződötté. Németh Mária tegnap lépett először fel az Aida című opera címszerepében és rendkívül sikert aratott. A közönség viharosan ünnepelte az énekesnőt és a harmadik felvonás után tiszter hívta a függöny elé.

Mindennap egy Goethe-idézet. Berlinből jelentik: Az egyik nagy német napilap a Goethe emlékévé alkalmából hírei között mindennap egy közismert idézetet közöl Goethe műveiből. Tekintve azt, hogy Goethe annyira marandó és tökéleteset alkotott, mint talán a világnak egyetlen más költője sem, egészen valószínű, hogy ebben az esetben sokkal több lesz a kolbász, mint a nap, mert egy év nagyon kevés ahhoz, hogy így minden híres Goethe-idézetet le lehessen közölni.

Telefon 10-11 Telefon 4-77

Ingyen tűzifa

Aki 1 vagon öles, vagy aprított fát egy szerre vesz, vagy rendelést felad (akár kisebb tételben is)

500 kg fa fát ingyen!

Garantáltan elsőrendű bükkhasáb házhoz szállítva ölenként 900 lej
1a bükkhasáb aprítva 100 kgr. 64 lej
1a tölgyhasáb aprítva 100 kgr. 60 lej
1a hántottfa v. gyertyánfa 100 kgr. 66 lej

Balázs Imre cégnél

Calea Regele Ferdinand 74.

Telefon 10-11 Telefon 4 77

A zsidóság és a leszerelési konferencia

A liberális zsidók remélik, hogy siker koronázza a konferencia munkáját. A genfi zsidó templomban ünnepi istentiszteleten főhíszkoddak a leszerelésért

London, február 6. A február 2-án Henderson elnöke alatt Genfben megnyitott leszerelési konferencia alkalmából a liberális zsidók világszövetségének londoni elnöke, dr. Claude G. Montefiore a következő kommunikét bocsátotta ki:

„Mi a liberális zsidóság világszövetségének vezetősége, a szövetség minden tagja nevében ama legfőbb reményünknek adunk kifejezést, hogy siker és eredmény fogja koronázni a leszerelési konferencia munkáját. Meg vagyunk győződve arról, hogy a nagyarányú fegyverkezések csak arra alkalmasak, hogy fellobbantsák a háborus szellemet és ezzel megakadályoz-

zák az emberiség előrehaladását. Mint anak a hitnek a hívói, amely először hirdette meg isten univerzálisát és a béke ideálját az emberiségnek, reméljük, hogy a konferencia abban a helyzetben lesz, hogy egy olyan politikát és egy olyan praktikus programot dolgozon ki, amely az összes nemzetek közötti tartós béke ügyét fogja szolgálni.”

Genf, február 6. A leszerelési világszövetség konferencia megnyitása alkalmából a genfi zsidó templomban ünnepi istentiszteletet tartottak s amely alkalommal a konferencia sikeréért imádkoztak.

Kiadóhivatali közlemény. Ertesítjük Szatmár, Halmi, Sárközüjyak, Szatmárudvar, Egeres és nagyiklodi előfizetőinket, hogy megbízottunk a jövő hét folyamán fel fogja keresni őket az előfizetési díj beinkasszalása céljából. Kérünk minden előfizetőt, támogassák megbízottunkat, hogy utja eredményes legyen.

Amerika Angliába irányuló kivitelének negyvenhat százalékát érinti az angol általános vámtarifa. Londonból jelentik: A Reuter távirati iroda jelentése szerint az amerikai kereskedelmi hivatal közölte a nyilvánossággal, hogy az angol általános vámtarifa bevezetése az Angliába irányuló amerikai kiviteli kereskedelem 46 százalékát érinti.

AZ ACADEMITH BARISSZIA folyó hó 8-án, hétfőn este pontosan 9 órai kezdettel, a zsidó Diákzenza olvasó termében (C. Dorobantilor 11.) tartja meg reorganizációs Asefuth Hakalibját, mely a Barisszia új vezetőségét fogja megválasztani és új munkaprogramját fogja megállapítani. A vezetőség ezután kéri a Barisszia Zakéntületének, valamint az összes barissziánusoknak pontos és teljes számban való megegyezését.

Az Egyesült Államokban jelentősen apadtak a buzakészletek. Londonból jelentik: Az Egyesült Államokban a buzakészletek tovább is jelentősen apadtak, de még mindig 12 millió bushellel magasabbak az elmúlt éviéknél.

REKEDTSÉGET szüntet: Anacot.

A Stahlhelm méltónak mondotta ki Hitlert az állampolgárságra. Berlinből jelentik: A Stahlhelm méltónak mondotta ki Hitlert és ajánlja a német állampolgárságra. A türingiai kormány is helyesnek tartaná, ha a nemzeti szocialista párt vezére, mint volt frontkatona felruháztnék az állampolgársági jogokkal, de helyteleníti és méltatlannak itéli Frick volt miniszter cselekményét, aki titokban akarta Hitler állampolgársági ügyét rendezni.

Reunion szigetén ciklon pusztított. Párizsból jelentik: Reunion szigetén ciklon pusztított. Az emberéletben okozott károkról jelentés, még nem érkezett.

Öngyilkos lett egy bukaresti táncosnő. Bukarestből jelentik: Josefina Asiade a bukaresti Kék angyal nevű variété szerződött tagja csütörtök este öngyilkosságot követett el Stirbey Voda ucca 125. sz. alatt levő lakásán. Josefina Asiade néhány évvel ezelőtt jött Bukarestbe, ahol különböző barátai támogatása mellett fel tünően fényűző életet élt. Tettét feltűnényből követte el. Állapota súlyos és az orvosok nem biznak felgyógyulásában.

Kettős öngyilkosság Nyiregyházán. Nyiregyházáról jelentik: Tegnap Abold Kató német nevelőnő, aki Jármy Tibor földbirtokos gyermekeinél volt alkalmazva, megmérgezte magát dr. Nikita Sándor orvos lakásán. Az orvos ugyanakkor revolverrel föbelőtte magát. Az öngyilkosok levelet nem hagytak hátra, de minden arra vall, hogy közös elhatározással mentek a halálba.

Epekő, vesekő és hólyagkőbetegék, valamint azok, akik hűgysavas sok tulajdonosságban és köszvényben szenvednek, a természetes „Ferenc József” keserűvíz állandó használata mellett állapotuk enyhülését érhetik el. Az orvosi gyakorlat számos kiváló férfira hosszú megfigyelés alapján megállapította, hogy a Ferenc József víz biztos és rendkívül kellemesen ható hashajtó s ezért protatabetegségeknek is ajánlják. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Egy eredeti szélhámosnő. Bukarestből jelentik: A bukaresti rendőrség egy rejtélyes szélhámosnő után kutat, akinek csütörtök délelőtt sikerült egészen eredeti módon, nyolc új modell ruhát el tulajdonítani. Demetrescu Constanta asz. szonynak, egy konfekciós kereskedés tulajdonosnőjének csütörtökön volt egy megrendelése, mely szerint nyolc új ruhát kellett volna kliense házához szállítani. A ruhákat elküldte egy tanulóleánnyal, akit az Északi Pályaudvar közelében egy jólöltözött hölgy szólított meg azzal a megbízással, hogy vegyen neki néhány bélégyet negyven lejért. A ruhákat tartalmazó csomag ott maradt a jólöltözött nőnél, aki mire a lány visszajött, eltűnt a ruhákkal együtt. A rendőrség megindította a legerélyesebb nyomozást a szélhámosnő kézrekerítésére.

ARTIN hashajtó enyhén, de biztosan hat.

Strassburgban letartóztattak egy kémkedéssel vádolt német mérnököt. Párizsból jelentik: Strassburgban Reinert Emil mérnököt letartóztatták. Azzal vádolják, hogy erődöket akart kikélni. Megmotozásánál gyanus okmányokat találtak nála.

Harminc százalékkal az aranyparitás alatt jegyzik a japán yent. Londonból jelentik: A japán yent a nemzetközi pénzpiacra 30 százalékkal az aranyparitás alatt jegyzik.

Újabb százhatvanégyezer ajánló irta alá a Hindenburg-ajánlást irtak. Berlinből jelentik: A Hindenburg-bizottság közli, hogy a mai napon újabb 164 ezer ajánló irta alá a Hindenburg-ajánlást irtak. Az aláírók száma ezzel 515 ezerre emelkedett.

NAPRÓL NAPRA

A téli olimpiász 1500 m. gyorskorcsolozó versenyében olimpiai bajnok lett Shea, aki az 500 m. versenyt is nyerte tegnap, 2 perc 57.5 mp. idővel, második a kanadai Hurd. A jégkorcsoltornán az Egyesült Államok csapat Lengyelország válogatottját 4:1 arányban legyőzte. Lake Placideben esik a hó, az időjárás tehát kedvez a téli olimpiásznak, de a látogatottság csekélyebb mint amilyenre Amerikában számítottak. A norvég gyorskorcsolyázók ma is kiesnek az előfutamokból s az együttes indítási rendszer miatt óvást emeltek. Valószínű, hogy a tízezer méteres versenyben nem is indulnak.

A büntetőtanács feloldotta Jack Diamond, a nemrég meggyilkolt banditavezér ellen kiszabott 11 ezer dolláros pénzbüntetést, mert a törvény értelmében a még be nem hajtott büntetés-pénzek nem terhelik a hagyatékot. A banditavezér után egyébként csekélyebb értékű vagyon maradt, mint amekkorát bárki is gondolna.

Az angliai északkeleti vasúttársaság vonalán a skóciai expresszre televíziós vevőkészüléket szereltek fel. Az óránként 70 mérföld sebességgel száguldo vonaton az utasok elég világosan láthatják a londoni studióból leadott tánc jeleneteket. Ez volt az első televíziós kísérlet, amelyet robogó vonaton sikerrel csináltak végig.

Meghívó

Az E. Zs. N. Sz. kolozsvári helyi csoportjának új vezetősége ma, vasárnap d. e. fél 11 órakor tartja első teljes vezetőségi ülését, amelyre minden vezetőségi tagját a Str. Memorandumai 4. szám alatti irodájába ezennel meghívja. A gyűlésen való részvétel azért fontos, mert ez a gyűlés kell határozzon a cionista munka új alapjainak lerakására vonatkozólag. A gyűlés tárgyszorozata a következő:

1. Kultur és ifjusági program, 2. Szervezeti és gazdasági kérdések, 3. Palesztina alapok és chaluciuth, 4. Országos zsidó politika és hitközségi cionista problémák.

Földlökések voltak Szevillában. Párizsból jelentik: Szevillában földlökések voltak észlelhetők. A lakosság kitűdött házaiból a szabadba. A rengés néhány házat megrepesztett, ablakokat betört, de senki testi épségében kárt nem okozott.

Vidám sarkok

Igazgató ur, csak akkor játszom a darabban, ha a második felvonásban igazi osztrigát és pezsgőt szolgálnak fel a színpadon...

Helyes, de akkor a harmadik felvonásban igazi mérget fog inni...

Egy műveltségéről közismert színésznővel történt, hogy a napokban egy ismerőse egy könyvüzletben találkoztott vele...

Kezeit csókolom, kedves művésznő, mit csinál itt?...

Egy könyvet akarok vásárolni...

Milyen könyvet?

Még magam sem tudom. A barátomtól kaptam, tudni illik egy remek olvasólampát és gondoltam, most már veszek hozzá egy könyvet is...

UJ KELET Legújabb hírek

Panamával kövezik ki a bukarest-ploesti utat...

Egy kormányparti képviselő elmondja, hogy a svédek nem tartják be az utépitési szerződés előírásait. Jorga csak akkor engedélyezi a szociáldemokraták gyűléseit, ha táviratoznak neki

Bucuresti-Bukarest, február 6. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A kamara szombati ülésén aránylag kevésszámú képviselő jelent meg. Elsőnek Cuza jelentette be, hogy fenntartja magának a replika jogát a LANC nevében Ottescu belügyi államtitkárnak a szabakörművek ügyében elhangzott interpellációjára adott válaszára. Pénteken nem volt alkalma beszélni, mert Ottescu azonnal eltávozott a kamarából. Cosma lelkész, kormányparti azt bizonygatja, hogy a szabakörművek működése igenis, az egyházak ellen irányul.

Idill a többség és a miniszterek között

Titus Maloiu kormányparti tiltakozik az ellen, hogy a miniszteri padokból a szabakörművek működését feldicsérik. Radu Matei többségi Pangal államtitkár aposztrofálja azzal, hogy Pangal a háboru ideje alatt, amíg a hadsereg a fronton küzdött, Párizsban tartózkodott. Pamfil Seicaru a közoktatásügyi miniszterhez intéz interpellációt és azt kérdezi, hogy a templomok kifestésének munkába adása milyen rendszer alapján történik.

Jorga válaszol. Annak a bizottságnak, amely a templomok kifestését intézi ő az elnöke és biztosítja Pamfil Seicart, sem a templomi festőket nem éri sérelem.

Betiltják a szocialista gyűléseket

Lucian szociáldemokrata képviselő azt kérdezi a miniszterelnöktől hogy milyen törvényszöveg alapján tiltotta be a szociáldemokrata párt gyűléseit az egész ország területére.

Jorga idegesen válaszol: Nem igaz, a szociáldemokrata párt olyan, mint a többi pártok és szabadon tarthatja gyűléseit.

Lucian tovább folytatja: Mindaddig, amíg egyes jobboldali csoportok minden akadályozás nélkül megtarthatják gyűléseiket, a kormány támogatásával, sőt együttműködésével, addig a szociáldemokrata pártot és ennek képviselőit megakadályozták abban, hogy informálják választóikat arról, ami az országban történik. Milyen érteke van akkor az alkotmány szövegének és a törvényeknek, amelyekre a miniszterek esküt tettek, ha azt nem tartják be. A legenergiusabban tiltakozik a szociáldemokrata párt nevében a visszaélések ellen és követeli, hogy a kormány az ország presztízse érdekében respektálja a törvényeket. Közli, hogy a dési prefektus írásban tiltotta be az általa összehívott gyűlést.

Jorga szereti a táviratokat

Jorga: A minisztertanács nem tiltott be egyetlen gyűlést sem.

Lucian: Akkor kénytelen vagyok bejelenteni, hogy Ottescu belügyi államtitkár maga mondta delegációnknak, hogy a minisztertanács éppen a miniszterelnök ur indítványára tiltotta be a gyűléseket. Meg akartam kimélni ettől a leleplezéstől, de Ön kikényszerítette ezt.

Jorga nem reflektál Lucian aposztrofálására és a következőket mondja:

— Akármikor távirattal fordulhatnak hozzám, ha a gyűléseket betiltják.

Lucian: A gyűléseket szabadságot az alkotmány biztosítja, tehát nem tartjuk szükségesnek, hogy a miniszterelnöknek táviratozzunk.

Grigorovici képviselő ugyanebben az ügyben interpellál.

Nem fizetik a munkásokat

Lucian egy másik interpellációjában az állami bányüzemek, általában az állami üzemek munkásai bérének kiutalását kéri. A munkások több helyen hónapok óta nem kapnak fizetést.

Válcovici közlekedésügyi miniszter kijelenti, hogy az állami bányák részére a hátralékos tartozásokból tíz százalékot ki fog utalni, amire Lucian azt kéri, hogy ebből elsősorban a munkások bérére fizessék ki.

Purcereanu közli, hogy a lelkészek

egyres helyeken hét hónapja nem kaptak fizetést. Egy másik interpellációjában a bukarest-ploesti közötti utépitési munkálatokat teszi szóvá, amelyet egy svéd társaság épít s amelynek szerinte nem tartják be a szerződés feltételeit és rossz munkát végeznek.

Válcovici közlekedésügyi miniszter hangoztatja, hogy a kormány a legnagyobb figyelemmel kíséri a munka menetét és a munkálatok átvételénél szigorú ellenőrzést gyakorolnak. Erkeztek hozzá egyes feljelentések, amelyek szerint olyan munkálatokat is kifizettek, amiket még nem is végeztek el, ezekben az esetekben a legszigorubb szankciókat fogják alkalmazni.

Mirto: Hányszor ígérték már szankciókat?

Purcereanu hangoztatja, hogy a munkálatokat majd újból meg kell csinálni olyan rosszul dolgozik a svéd társaság.

Armond Călinescu szerint Purcereanunak maga Válcovici miniszter inspirálta az

interpellációt, ami pedig nem a legelőlisabb álláspont a svédekkel szemben.

Válcovici: A legnagyobb tiszteletemet kell kifejeznem Svédország iránt, de én mindenkéltű országom érdekeit kell megvédenem.

Argetoianu azután a kamara elé terjesztette belügyminiszteri minőségében a közigazgatás reorganizálásáról szóló törvénytervezetet.

Ismét a szekták

Scutaru kormányintézkedéseket kér az élet olcsóbbítására, a parazitaiparok ellen.

Cusma: Az egyre szaporodó szektákról beszél és azt állítja, hogy ezek iránt igen türelmes a kormány.

Man lelkész a lelkesi fizetések hátralékainak kiutalásáról interpellál.

Napirenden a kamara az uttörvénnyel foglalkozott, amellyel kapcsolatban Costinescu liberális mondott hosszú beszédet.

Nem követelt el harakirit Siosava Japán tengernagy

LONDON, február 6. Az Exchange Telegraph jelenti, hogy a lapoknak az a híre, mely szerint Siosava japán tengernagy, a Saghainál operáló csapatok és flotta parancsnoka harakirit követett volna el, nem bizonyult igaznak. A tengernagy ma Sanghaiban fogadta az újságírókat. Kijelentette, hogy tizenhatsz új nehéz ágyút, negyven bombavető repülőgépet és az utba indított csapaterősítéseket bevárva, ké-három napon belül csapataival általános offenzívát kezd és az a szándéka, hogy a kínaiakat Sanghai környékén elűzi a tengerpartól és frontjukat husz-harminc mérfölddel a szárazföld felé visszanyomja.

Autobusz-járatok beszüntetésével akarja fokozni jövedelmeit a CFR

1931-ben közel kétmilliárd lejellel csökkentek a vasut bevételei

Bucuresti-Bukarest, február 6. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A vasut 1931 évi bevétele 1.700.000 lejellel kevesebb volt mint 1930-ban. A közlekedésügyi miniszter kijelentése szerint a vasut deficitje ellenére sem emelik fel a vasuti tarifákat, hanem a lehetőségek szerint a vasut tartalékaijából és az állami költségtérítés terhére fedezik a deficitet. Több autóbuszjáratot megszüntetnek, ezeket a vasutaknak adják koncesszióba,

hogy így is fokozzák a bevételt.

A vasut igazgatótanácsa egyébként pén teken ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy a tüzfifa, a belföldi lignit, szén, fűrész hulladék, szélészska szállításánál március 5-étől kezdődően a XI. számú téfelt fogják alkalmazni, amely a vasut önköltségi tarifája. Az igazgatóság ezt a határozatot a gazdasági érdekeltségek és ipari vállalatok tiltakozására hozta meg.

A leszerelési konferencia első szenzációja:

A franciák konkrét leszerelési javaslata

Megválasztották a konferencia 14 alelnökét. Az angol és amerikai sajtó időpocsékolásnak tartja a francia javaslattal való foglalkozást

Genf, február 6. Valahányszor a francia diplomácia és politika valamilyen egész Európára nézve döntő jelentőségű kérdést el akar gáncsolni, mindig egy külön — látszatra szenzációs — javaslattal hozakodik elő. Most is ezzel a trükkkel akar zavart kelteni a leszerelési konferencián, melynek színe elé tegnap Tardieu miniszter egy speciális és érdekesen konkrétnál leszerelési javaslatot terjesztett be. E javaslatok a légi haderő és nehéz tüzérségek korlátozására, illetve nemzetközivé tételére vonatkoznak azzal az előfeltétellel, hogy a konferencián résztvevő összes államok biztonsági garancia-egyezményt kötnék határaik védelmére. A francia leszerelési javaslat egyébként

öt pontba foglalja a francia kormány leszerelésre irányuló indítványait.

Az első pont a katonai és kereskedelmi légi flották nemzetközivé tételét javasolja népszövetségi felügyelettel. A népszövetség bármely állam légi flottáját felhasználhatná háboruk megakadályozására.

A második pontban azt indítványozzák, hogy a szárazföldi nehéz tüzérség és a hadihajók 20 cm.-nél nagyobb kaliberű ágyui 10 ezer washingtoni tonnánál nagyobb hadihajókon népszövetségi felügyelet alá kerüljenek.

A harmadik pont nemzetközi rendőrség és rohamhadosztály létesítését javasolja békemegővő célzattal.

A negyedik pont azt a kívánságot jut-

tatja kifejezésre, hogy a tűz-, mérge-, gáz- és baktériumvédők használata betiltassék.

Az ötödik pont a népszövetségi alapokra támaszkodva a béke megszervezésének feltételeivel, döntőbíráskodással, nemzetközi garanciaszerződéssel foglalkozik a mai európai statusquo alapján.

A newyorki lapok szerint washingtoni szenátusi körökben hűvösen fogadták a francia javaslatokat. Az amerikai külügyminisztérium részéről elháritották a választást, azt hangoztatva, hogy Amerikában a flotta és a hadsereg felhasználása a kongresszus ügykörébe tartozik.

Ezzel szemben természetesen a párizsi lapok világtörténelmi jelentőségűnek állítják be a javaslatokat. A londoni Daily Herald felesleges időpocsékolásnak minősíti a francia javaslattal való foglalkozást, mivel az előfeltételek közé tartozik a felvilágosodott közvélemény nagy részé által igazságtalanoknak ismert szerződések védelme, sőt új védőbástyákkal való körülvételük.

Egyébként a leszerelési világkonferencia tegnap megválasztotta tizennegy alelnökét. A szavazásban 54 állam delegátusai vettek részt. A következő államok delegáltak az alelnököket: Francia, és Olaszország, Anglia, az Egyesült Államok, Németország, Svédország, Japán, Spanyolország, Argentína, Belgium, a szovjet, Csehszlovákia, Lengyelország és Ausztria.

Erdélyben hóviharok dúlnak, Bukarestben tavaszi időjárás

Erdélyben és főleg a Székelyföldön a hóviharok fokozott erővel tombolnak. A vasuti vezérigazgatóság amerikai típusú hőkéket küldött ki a hóval betemetett vonalak megtisztítására és az elrekedt vonatok kiszabadítására. Bukovinából és Besarabiából is nagy hóviharokat jelentenek és a vasuti forgalom több vonalon szünetel. Ezzel szemben a fővárosban kellemes, majdnem tavaszi az időjárás.

Katonai diktatúrát proklamáltak Litvánia egyik tartományában

London, február 6. Az Evening News távirata szerint litván tisztek Memelben letartóztatták Bötcher kormányzósági alelnökét és egy kaszárnyába internálták. A tisztek proklamációt intéztek a város lakosságához, amelyben közölték, hogy a polgári kormányzat Memelben véget ért, kihirdették az ostromállapotot és a katonai diktatúrát. Az autonóm memel-területen a puccs híre nagy izgalmat keltett.

Tárgyalnak a kompenzációs pénztár felállításáról

Bucuresti-Bukarest, február 6. Az a bizottság, amely Románia és Magyarország, illetőleg a Románia és Ausztria közötti elszámolásokat intézi, kompenzációs pénztár megszervezésére kapott megbízást s elhatározta, hogy a Nemzeti Bank egyik delegátusát Budapestről Bécsbe küldi, hogy a két ország illetékes vezetőivel azonnal megkezdje a tárgyalásokat a devizaátutalások akadályainak elhárítására. Ez az intézkedés közelről érinti azon romániai exportőröket, akik Ausztriába és Magyarországra már leszállították az árut, annak ellenértékét azonban még nem sikerült megkapniok.

Pillgrill: A 18 karátos szűz,

a világitrolom szenzációs újdonsága. 264 oldal, füzve 96, kötve 135 lej. Drieser „Amerikai tragédia“ új porpaganda kiadás 3 kötet 1120 oldal 234 lej. „Most már értem a rádiót“ 245 keppel 78 lej Lepagenál Kolozsvár. Vidékre utnávétél. Kérjen prespektust az új könyvszenzációkról Lepagetól.

Taxa postală platite in numer
No. 224.716-92
da Baron L. Po
Telefon: 9-77.
vonta 110, neg
600, egészzevr
havonta 1, negy
egészzevre 10 d
értékű valuta. H
szerint. Az „Uj
bánsági zsidósá
Cikkeink utány
rás megjelölés

Emigránsok

Leo di Pauli, az emigráció monarchia nyugalmát szociáldemokrata Párizsban először menekültékről. Hatalmatott föl. Szerintük a világban és Amerikában a százézer orosz menekült 400.000 tartózkodik 110.000 Lengyelországban, 70.000 Jugoszláviában, 24.000 A többi eloszlik az államok, a Balkán köztük és Görögországban. Igénytelenek — morális „országhoz hűsítők“, mint a zsidók.

Vagyis zsidók lettek is.

Nagyon érdekes.

Mert mielőtt emigráltak nem igen hasonlítottak Petljura, Wrangel, a katonai tábornokokhoz, hanem tömegesen irtották a zsidókat.

Először pogromok következtek, majd a végén a zsidók és olyan hűségeseik lettek, akiknek az életük a zsidókéval egyenértékű.

A sors különös ironia, hogy a pogromhősök kellő mértékben zsidó sorsot.

Nehéz kenyér emigráltak meg tanulja a zsidókat, hogy ilyen kitűnő az életük. „Hatalmatott“ nem győzik hazát a zsidó sorsba hasonlítani. Édes testvérei.

Meg a bolsevik

Legújabb példák a bolsevik kormányzati tevékenységéről a zsidók hazát a zsidók.

A temesvári hazafiak véleménye a zsidókról. A zsidó követségi tanácsosok.

Mert, ha az emigránsok véleménye a zsidókról, az emigránsok véleménye a zsidókról, az emigránsok véleménye a zsidókról, az emigránsok véleménye a zsidókról.

Mi sem természetes, hogy a bolsevik kormányzati tevékenységéről a zsidók hazát a zsidók.

Ilyesmirel azonban az emigránsok véleménye a zsidókról, az emigránsok véleménye a zsidókról, az emigránsok véleménye a zsidókról.

Amíg az osztrák követek véleménye a zsidókról, az emigránsok véleménye a zsidókról, az emigránsok véleménye a zsidókról.

Amíg a zsidókat, mert az emigránsok véleménye a zsidókról, az emigránsok véleménye a zsidókról, az emigránsok véleménye a zsidókról.

Ilyen kevés bölcsesség, hogy a bolsevik kormányzati tevékenységéről a zsidók hazát a zsidók.

— Enyhült a hindu emigráció. Londonból jelentik, hogy a hindu emigránsok passzív ellenállást tanúsítottak Indiában. Az emigránsok véleménye a zsidókról, az emigránsok véleménye a zsidókról, az emigránsok véleménye a zsidókról.